

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@repate.hu

🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/312/2016/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

37/2017. (III. 30.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2016. augusztus 31-én előterjesztett **panasza** alapján indult eljárásban a 2017. március 30-án – dr. Cservák Csaba testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i   a z   O r s z á g o s   R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2016. augusztus 31-én, elektronikus úton terjesztette elő panaszbeadványát, a vele szemben 2016. augusztus 27-én foganatosított rendőri intézkedés miatt.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy 2016. augusztus 27-én D. városban rendezett nyilvános koncerten vett részt egy barátjával. Késő este a kordonon kívül, közterületen a barátjával sétált és beszélgetett, illetve sört ittak, amikor egy biztonsági őr megállította és arra kérte, hogy igazolja magát. Mivel nem a rendezvény területén történt az intézkedés és nem közölte annak célját sem, így a panaszos nem mutatkozott be (egyébként nem is volt nála személyi igazolvány). A barátja eközben az őr társától érdeklődött, hogy miért állították meg őket, de ő sem tudta meg, hogy a biztonsági őrök mit akarnak tőlük. Az őrök főnöke távolról jelezte, hogy a panaszost engedje az útjára. Ezt követően a panaszos a barátjával visszament a koncertre, majd később újra kiment (ekkor egyedül, mert a barátja az egyik előadóművésszel szeretett volna fotózkodni és ennek kapcsán kívánta felmérni a lehetőségeit), amikor a panaszost ismét „megtalálta” a biztonsági őr. Ismételten kötekedni kezdett a panaszossal,

---

¹ Az Rtv. 93/A. §. (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

immáron emelkedett hangnemben beszéltek. Jelezte neki, hogy ő semmit nem tehet ellene, hiszen nem hatóság és hagyja őt békén, amin szemmel láthatóan megsértődött és értesítette a helyszínen lévő rendőröket, akik szintén igazoltatni akarták a panaszost. Mivel a biztonsági őr magatartása egyértelműen arra utalt, hogy ő majd megmutatja, hogy azt kell a panaszosnak tennie, amit ő akar, így a panaszos számára egyértelmű volt, hogy a jogellenes igazoltatási kísérlet megtagadása miatti sérelme miatt szeretne bosszút állni a panaszoson, ezért a panaszos a rendőri intézkedésről felvételt készített.

A rendőri intézkedés 23 óra 18 perckor kezdődött. Ismerve a rendőrségi eljárási szabályokat és félve a visszaélésektől megkérdezte a rendőröktől, hogy milyen célból intézkednek vele szemben. A rendőr a kérdésére azt válaszolta, hogy: „A célból, hogy a személyazonosságát megállapítsuk, mivel nincsen személyi igazolványa itt”. A panaszos következő kérdése az volt, hogy: „Van-e valamilyen bűncselekmény vagy szabálysértés, amivel gyanúsítanak?”. Az egyik rendőr erre azt mondta, hogy: „Nincs semmi szabálysértés egyelőre, van egy személyi igazolvány, amit nem mutatott be.” Majd a másik rendőr a panaszos kérdésére válaszolt azzal, hogy „semmi”, amire a panaszos visszakérdezett, hogy „Semmi?”, amelyre a rendőr ismételtén azt felelte, hogy „semmi”. Ezután jelezték a panaszosnak, hogy „Be fogjuk vinni a kapitányságra. Tud normálisan viselkedni?”. A panaszos: „Mi a célja az intézkedésüknek? Nem mondja meg?”. A rendőr reakciója erre csupán annyi volt, hogy „Jó! Bilincset tegyetek rá!”. Ekkor a panaszost megbilincseltek, az autóhoz kísérték. A panaszos beült a szolgálati személygépjárműbe és a kérdéseire innentől nem válaszoltak.

A rendőrségen az előállítást követően azonban már azt közölték vele, hogy garázdaság bűncselekmény elkövetésével gyanúsítják meg, mert a polgárőrök (a panaszos nem tudta, hogy polgárőrök is tartózkodtak a helyszínen vagy, hogy ilyen személlyel interakcióba került volna) szerint eldobott egy üveget. Erről a helyszínen nem mondtak a panaszosnak semmit, sőt egyértelműen azt mondták neki, hogy semmilyen szabálysértést vagy bűncselekményt nem követett el. A panaszos megjegyezte, hogy a rendezvény melletti sátrakban csak műanyag poharakban árusítottak italt és nem is vittek semmilyen innivalót magukkal. Mindeközben a panaszos barátja próbálta őt megkeresni, hiszen nem telt el sok idő, hogy tőle elvált és hogy lényegében már el is vitték őt. Percek alatt megvolt a rendőrség az állítólagos garázdasági ügye felderítésével. (Ez az előállítása előtt még nem is merült fel.) A barátja egyébként jelezte az irányában, hogy nem érti az egészet, hiszen teljesen jó kedvvel szórakoztak, idegenekkel beszélgettek, nevetgéltek; nem érti az egészet. Azt is mondta, hogy nem sokkal azután, hogy elment a panaszos az egyik biztonsági őr rászólt egy emberre, hogy fejezze be, amit csinál; de ez nem a panaszos volt.

A rendőrségen közölték vele, hogy 12 órán át fogják benntartani. Elvették az értékeit, de még a zsebkendőjét is elvették és egy dobozba tették, felkészülve az elzárásra. Ekkor a panaszos jelezte, hogy ügyvéddel szeretne beszélni. A személyes adatait szolgáltatva, vallomást nem kívánt tenni, hiszen nem volt miről, csak jelezte, hogy semmilyen bűncselekményt nem követett el. A panaszos véleménye szerint az eset kapcsán az a legszánalmasabb, hogy amikor az adatait lekérték a KEKKH rendszeréből és meggyőződtek arról, hogy tényleg van két betű a neve előtt, akkor már hozták is vissza a személyes tárgyait és elengedték – egy igazolással az előállításról és egy 2016. augusztus 31. 9 órai gyanúsítottai idézést kézbesítettek a részére. Természetesen örül, hogy elengedték, de ezt is tisztességtelennek tartja, hogy csak emiatt engedték el. Nyilvánvalóan, ha nem terveztek volna hosszabb tartózkodással és elzárással, akkor nem veszik el a személyes holmijait és a panaszos sem kíván ügyvédet hívni az éjjel.

Napok óta nem hagyja nyugodni az ügy, nagyon megviselte az a megalázó és igazságtalan bánásmód, ami a rendőrség részéről érte őt. Próbált a Facebookon, az eseménnyel kapcsolatos hozzászólások között valami kapaszkodót keresni, hátha látott valaki valamit és megosztott valamit, ami a védelmére szolgálna. Ilyet nem talált, ellenben számos felhasználó arról osztott meg bejegyzést, hogy éjfél után, a rendezvény végeztével „kb. hajnal 3-ig tomboltak”, „minősíthetetlen volt a hazavonulás”, „részeg csöcselék rongálva, huligánkodva hazaér”, „3/4 egykor elkezdtek lebontani a helyszínt, kiabálnak, zörögnek”. „A buli hazafelé zseniális lehetett, mert az utcák tele vannak szétört üvegekkel”. A panaszos álláspontja szerint a valódi garázdák helyett őt próbálják meg bünbaknak beállítani.

A tervezett kihallgatása előtt, kedden felhívta telefonon a rendezvényt lebonyolító F. S. Kft. képviselőjét a [...] telefonszámon. Jelezte a cégvezetőnek, hogy őt azzal gyanúsítják, hogy üveget dobált a rendezvényen. A képviselő erre azt mondta, hogy „Én nem tudok ilyesmiről. Ezt kimondta?”. „Tudom, hogy volt valami intézkedés és valakit elvittek, ennyit tudok”. Azt is jelezte, hogy ő is jelen volt a rendezvényen; lehet, hogy a kollégája többet tud. Azt is egyébként elmondta, hogy a biztonsági őröknek csak a rendezvény területén voltak feladataik. A panaszos véleménye szerint a megbízott vagyoni társaság nyilván azért nem tájékoztatta a megbízóját egy olyan bűncselekményről, amely kirívóan közösségellenes, erőszakos magatartás, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, mert nem is történt ilyen.

2016. augusztus 31-én 8 óra 2 perckor kapott egy hívást a [...] Rendőrkapitányságról, hogy elmarad az aznapi kihallgatása, mert a tanúk nem tudnak megjelenni. Jelezték, hogy majd írásban idézik egy későbbi időpontra. Nem teljesen érti a panaszos, hogy garázdaság megalapozott gyanúja miatt meggyanúsították, akkor miért függ az ő kihallgatása a tanúk kihallgatásától. A hatóság a védekezéshez való jogában korlátozza őt. A panaszos felkészült, főleg mentálisan, mert eléggé megviseli ez az indokolatlan meghurcolás, ennek ellenére ismét a bizonytalanságban kell, hogy tovább éljen, hogy vajon milyen tanúkat tudnak addig előkeríteni, akik majd igazolják azt, ami egyébként meg sem történt.

A panaszos előadta, hogy nem szokása erőszakosan cselekedni, még alkoholos befolyásoltsága alatt sem volt példa erre, sőt kifejezetten utálja az erőszak minden formáját. Épp ezért is foglalkozik maga is az alapvető jogok védelmével. A panaszos elmondta, hogy őt kisgyermek édesapja, három diplomával, rendezett családi élettel, nincs szüksége az ilyen ügyekre. Ez az ügy különösen mélyen érinti.

Az álláspontja szerint a rendőrség az intézkedése során súlyosan megsértette az alapjogait, nevezetesen: az emberi méltósághoz való jogát (intézkedés módja, a rendőrök hangneme, elfogultsága, indokolatlan bilincselés miatt), a személyi szabadsághoz való jogát (jogtalan bilincselés és előállítás miatt az intézkedés indokolatlannak és aránytalannak minősül), a testi épséghez való jogát (az előzőek miatt) és a tisztességes eljáráshoz való jogát (a tényállást a helyszínen meg sem kísérelték feltárni, nem biztosítottak védekezésre lehetőséget neki, az intézkedő rendőrök negligálták az információadásra vonatkozó kötelezettségüket, így gyakorlatilag nem is derült ki a számára, hogy miért intézkednek vele szemben), végezetül pedig a rendőrök súlyosan megszegték a diszkrimináció tilalmát.

A panaszos beadványa végén előadta, hogy a rendőrségen is panaszt tett az intézkedéssel szemben, azonban jelen panasza sokkal részletesebb, mint a rendőrségen megtett panasza. A panaszos teljesen elvesztette a bizalmát a jogsértések tömkelegét elkövető rendőrséggel

szemben, ezért kéri, hogy a panaszát a Testület szíveskedjen kivizsgálni. A panaszos elmondta, hogy értesíteni fogja a rendőrséget a Testülethez benyújtott panaszáról és kérelmezni fogja az ott megindult panasz eljárás felfüggesztését a Testület állásfoglalásának a kézhezvételéig.

2) A panaszos mellékelte a 2016. augusztus 31-én 9 órára, mint gyanúsított részére szóló idézést, amelyet teljes terjedelmében a Testület nem ismertet, figyelemmel annak a panasz eljárás szempontjából betöltött irreleváns volta.

3) A panaszos csatolta a rendőrségi előállítás időtartamáról szóló igazolást, amely szerint a panaszos 2016. augusztus 27-én 23 óra 20 perctől 2016. augusztus 28-án 0 óra 28 percig volt előállítva a [...] utca 2. szám alatt. A panaszos aláírásával hitelesítetten kijelentette, hogy az igazolásból egy példányt átvett, valamint, hogy a személyi szabadsága korlátozásának időtartama alatt sérülése nem keletkezett, panasszal élt.

4) A panaszos 2016. október 6-án egészítette ki a beadványát azzal, hogy egyre mélyebb meggyőződése, hogy koncepció eljárás folyik ellene. A panaszbeadványában is megjelölt eljárásban a rendőrség a rá vonatkozó eljárási szabályokat messzemenően figyelmen kívül hagyja, ezáltal a jogait tovább sérti, megfosztja a védekezéshez való jogától.

2016. augusztus 31. napjára idézte őt a [...] Rendőrkapitányság, mint gyanúsítottat. A kihallgatására azonban nem került sor, mivel az ügy előadója aznap reggel telefonon felhívta és közölte, hogy nem fogja tudni őt kihallgatni, mivel a tanúk nem érnek rá és ezért a gyanúsítottként történő kihallgatására a későbbiekben kerül sor. A beadvány napjának a keltéig (2016. október 6.) nem kapott a rendőrségtől újabb idézést. A nyomozóhatóság idézésében egyértelműen állást foglalt tekintetben, hogy vele szemben a garázdaság vétségének a gyanúja megalapozott, ezért is idézték őt gyanúsítottként. Azonban ennek ellentmond az a tény, hogy az előadó arra hivatkozott, hogy azért nem tudja őt gyanúsítottként kihallgatni, mivel a tanúk „nem értek rá”, hogy vallomást tegyenek. Ez azonban több okból is aggályos a panaszos értelmezésében. Egyrészt a tanúkat célszerű minél előbb kihallgatni, tekintettel arra, hogy az idő múlásával az emlékezet kopik. Másrészt egy olyan ügyben, ahol a jelenleg még kvázi gyanúsított koncepció eljárásra hivatkozik, a nyomozóhatóságnak még a látszatát is el kellene kerülnie, hogy a tanúk összebeszélésére lehetőség mutakozzon. Harmadrészt annak a személynek, akit tanúként idéznek kötelessége az idézés szerint megjelennie és vallomást tennie. A tanúvallomás megatagadása hamis tanúzásnak minősül. Az előadó egyértelműen arra tett utalást, hogy az ügyben érintett „tanúk” nem érnek rá, azaz több tanúról van szó, akiknek egyszerre támadt olyan elfoglaltsága, amely miatt ki kellett menteniük magukat. Vagy csak egyszerűen egyeztetni szerettek volna, mielőtt vallomást tesznek, nehogy a vallomások konzisztenciájával kapcsolatban probléma merüljön fel. A tanúk kihallgatásának késlekedése a nyomozóhatóság súlyos szakszerűtlenségére vezethető vissza. Negyedrészt mindennek következménye, hogy mind a mai napig a panaszos úgy érzi, hogy megfosztották az érdemi védekezés lehetőségétől. Eddig sem folytatott bűnöző életmódot, így az üggyel járó bizonytalanság nagyon megviseli őt.

5) A panaszos 2016. november 15-én egészítette ki a beadványát azzal, hogy a rendőrségi panasz eljárásban meghozott elsőfokú határozatot 2016. szeptember 9-én vette át, amellyel szemben a rendelkezésére álló 15 napos határidőben, 2016. szeptember 19-én élt fellebbezéssel. Továbbá tájékoztatta a Testületet, hogy a [...] Rendőrkapitányság 2016.

október 13-án kelt végzésével vonta vissza az elsőfokú határozatot és a panaszeljárást a Testület döntésének a kézhezvételéig felfüggesztette.

A panaszos előadta, hogy egy rendőri jelentés valótlanul tartalmazza, hogy „erősen ittas” állapotban volt, amikor maga a jelentés is tartalmazza, hogy az intézkedés kezdetét követő 40 perccel mindössze 0,8 ezrelék alkoholszintet mutattak ki nála. Valószínűleg az évtizedekkel ezelőtt diagnosztizált visszatérő szemproblémái, szemvörösség miatt kezdtek az intézkedésbe.

Továbbá a véleménye szerint nem igaz, hogy „nem reagált” az igazoltatásra, hiszen jelezte, hogy nincs nála személyi igazolvány. Ezt a csatolt felvétel is igazolja. A felvétel továbbá azt is igazolja, hogy a rendőri jelentéssel ellentétben nem volt szó arról, hogy „fokozott ellenőrzés van elrendelve az ország területére”. Az a lehetőség sem került szóba, hogy „diktálja be az adatait”. Az sem igaz továbbá, hogy a biztonsági őrök kivezették volna a rendezvényről, hiszen a rendezvény területén kívül állították meg és nem vezették őt, hanem önként ment. A panaszos véleménye szerint a leírt dobálás sem igaz és egyébként sem minősül életszerűnek. Ezek alapján az sem igaz, hogy „nevezett az igazolást megtagadta”. A rendezvényen jelen lévő barátja is igazolhatta volna őt, de erre sem hagytak neki lehetőséget. A jelentés azt írja, hogy „felmerült garázdaság elkövetése, ezért Á. B. r. örgy. utasította, hogy fogja el az ismeretlen személyt és további intézkedések megtétele céljából állítsa elő a [...] Rendőrkapitányságra”. Ezzel ellentétben a felvételen is jól kivehető, hogy semmilyen bűncselekménnyel vagy szabálysértéssel nem gyanúsítják; maga a jelentés is tartalmazza, hogy az intézkedés célja a „fokozott ellenőrzés” (még ha erről a panaszost nem is tájékoztatták) és az igazoltatás, de valójában a valódi cél a panaszos megalázása volt. A becsatolt hangfelvétel azt is igazolja, hogy az intézkedő rendőr részéről nem történt rádióforgalmazás, a megbilincselésre és az előállítására senkitől semmilyen utasítást nem kapott, a rendőrök az előállítását követően a jogszerűség igazolására beszélhettek össze, amit a rádióforgalmazás egyértelműen bizonyíthat is. A jelentés is ellentmondásos, azt írja ugyanis, hogy az „intézkedés helyszínén maradt kollégák” mondták el, hogy az őrökkel beszéltek és ők tájékoztatták a bűncselekményről. Sőt, a jelentés második oldalának megfogalmazásából az is kitűnik, hogy az előállítását követően „információ merült fel arra, hogy nevezett bűncselekményt követhetett el”.

Maga a jelentés „passzív ellenszegülésről” ír, de sem a rendőrségi törvény, sem a szolgálati szabályzat nem engedi passzív ellenszegülés esetén a bilincs alkalmazását. (Az pedig különösen furcsa a panaszos számára, hogy az intézkedő rendőr a hozzá intézett, intézkedés célja felőli kérdést ellenszegülésként értékeli.) Különösen nem abban az esetben, amikor az előállítás célját a rendőrség nem közli, és az együttműködés hiánya ennek köszönhető.

Azt írják a jelentésben, hogy 23 óra 35 perckor még mindig nem volt hajlandó az adatait megadni. Ezzel szemben a valóság az, hogy amikor közölték vele a rendőrségen, hogy garázdaság miatt meggyanúsítják, akkor jelezte, hogy nem kíván vallomást tenni, csak annyit mondott, hogy nem követett el semmilyen bűncselekményt. Erre kérdezte a rendőr, hogy az adatait bediktálja-e, amely vonatkozásában a panaszos egyértelműen jelezte, hogy igen. De ez a kérdés elég későn merült fel; sem a helyszínen, sem az érkezésükkor nyomban ez nem volt érdekes. A panaszos megjegyzi, hogy a jelentés szerint ekkor még mindig bilincsben volt a rendőrség területén, de ennek vajon mi lehetett az oka, hiszen ekkor az adatait szolgáltatva, ehhez mennyiben szükségeltett a bilincs alkalmazása.

A jegyzőkönyvből megerősítést nyert a panaszában foglalt gyanú is, miszerint a neve átadása után döntöttek úgy, hogy elengedik. A jelentés szerint az elengedése oka az volt, hogy kiderült, hogy ittas állapotban van. A 23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet 122. §-a alapján ez esetben orvosi vizsgálattal kellett volna azt tisztázni, hogy kihallgatható-e avagy sem. Érdekes módon a gyanúsítottként történő első idézésére azért nem mehetett el, mert a tanúkat nem tudták kihallgatni, mert nem volt megfelelő számukra az idézés időpontja. Már ez önmagában ellentmond a rendőrség állításának. Egyébként sem életszerű, hogy azt a kirívóan közösségellenes garázda személyt, aki a rendőrökkel sem működik együtt, ráadásul ittas állapotban van, a rendőrök egyszerűen csak kiengedjék mindössze egy órával az intézkedés megkezdését követően, hiszen ebben az esetben joggal merülhetne fel a bűnismétlés lehetősége. De a rendőrök pontosan tudták, hogy nem követett el semmit, ha az állítólagos ittassága okából történt is volna a kihallgatásának az elhalasztása, akkor haladéktalanul pótolni kellett volna a kihallgatást. Ezzel szemben 2016. november 18-ára kapta a második idézést.

Külön érdekesség a panaszos álláspontja szerint – az egyébként kapitányságvezető-helyettes – Á. B. r. örgy. rendelte el az intézkedést vele szemben és az is ő volt, aki a rendőri intézkedést megvizsgálta és megállapította, hogy az jogszerű volt. Vagyis az intézkedésben érintett személy vizsgálta ki az intézkedést. (Valójában ezek után kész csoda lett volna, ha bármit is nem talál rendben.)

A panaszos ezen tényekre tekintettel kérelmezi a panaszának az érdemi kivizsgálását.

6) A panaszos beadványa mellékleteként egy video-és egy hangfelvételt csatolt.

a) A videofelvétel összesen 5 perc 6 másodperc hosszúságú, amely az intézkedés időpillanatában készült.

Az erős háttérzaj (zene) ellenére a felvétel 16. másodpercétől kivehető párbeszéd hallható a felvételen a rendőrök és a panaszos között, amely a következőket tartalmazza.

Rendőrr: Igen?! Mi a kérdés pontosan?

Panaszos: Tehát, van-e olyan bűncselekmény vagy szabálysértés, aminek az elkövetésével engem gyanúsít a rendőrség?

Rendőrr: Nincsen semmilyen szabálysértés egyelőre. Van egy személyi igazolvány...

Panaszos: Oké! Igen. Mondja, legyen kedves!

Rendőrr: Semmi.

Panaszos: Semmi?

Rendőrr: Semmi. Jó?

Panaszos: Jó.

Rendőrr: Be fogjuk vinni a kapitányságra. Tud normálisan viselkedni?

Panaszos: Igen. Mi a célja?

Rendőrr: Tud normálisan viselkedni?

Panaszos: Mi a célja az intézkedésnek?

Rendőrr: Jó. Bilincset tegyetek rá, jó?! Bilincset!

Másik rendőrr: Jó, rendben! Kezeket hátra!

Panaszos: Jó. Beteszem a telefont a zsebembe. Megengedi?

Másik rendőrr: Kapcsolja is ki, jó?! Rendőri intézkedés alatt legyen kedves kikapcsolni a

telefont!

Panaszos: Legyen kedves kérni, hogy milyen célból...?

Rendőrk: Hagyjad! Nem lehet vele beszélni. Nézzétek meg, hogy nincs-e valami a zsebében.

Másik rendőr: Legyen kedves, adja ide a kezét.

1 perc 20 másodpercnél a sikeres bilincselés hangjai (kattanás, csuklóra záródás) hallatszódna. Eközben a panaszos végig kérdezi a vele szemben fellépő rendőröktől, hogy mi az intézkedés célja, amelyre egyszer sem kapott érdemi választ. 1 perc 30 másodpercnél a panaszos megkérdezi, hogy beülhet-e önkéntesen, amelyre a rendőr határozottan mondja, hogy üljön be. Ezt követően megkérdezte a rendőröktől, hogy becsukhatja-e az ajtót, amelyre a rendőr azt felelte, hogy majd mindjárt jön a kolléga és majd ő. A panaszos miután becsukták rá az ajtót azt kérdezte a rendőröktől, hogy ez miért kell nekik, amelyre nem feleltek. A panaszos továbbra is ragaszkodott ahhoz, hogy elmondják a rendőrök neki, hogy miért lépnek fel vele szemben, azonban a rendőrök ezt nem tették meg. A panaszos azt is közölte a rendőrökkel, hogy ha elmondják neki az intézkedés célját, akkor „nincsen gond”. A panaszos ezt követően érdeklődött, hogy bekapcsolhatja-e magát a hátsó ülésen, amelyre nem felelnek a rendőrök, így konstataulta, hogy „nem tudjuk”. Majd a rendőrségi törvény alapján kérelmezi a rendőröket, hogy mondják meg neki, hogy mi az intézkedés célja, amelyre egyik rendőr sem felel.

2 perc 40 másodperctől a zene folyamatosan halkul, míg teljesen elhallgat, amelyből arra lehet következtetni, hogy a szolgálati gépjárművel elindultak a rendőrök a kapitányság felé, ezzel pedig az intézkedés helyszínét elhagyták. Párszor hallhatók a felvétel további részében olyan hangok, amely az autó mozgására utal (menetszél, gázadás, a váltó hangja), végül pedig a felvételnek hirtelen vége szakad. Az „utazás” alatt a panaszos levegővétele és ficergésének hangjai hallhatók, érdemi kommunikációra nem került sor.

b) A második melléklet egy hangfelvétel (26 másodperc), amely tartalmazza annak a rendőrségi telefonhívásnak a hanganyagát, amelyben a panaszost arról tájékoztatták, hogy az idézésen nem kell megjelennie, figyelemmel arra, hogy a tanúk nem tudtak megjelenni.

A Testület a két időpillanatban rögzített hanganyag vonatkozásában megállapította, hogy a panaszos az intézkedéskor zavartan viselkedett, a hangja remegett, egy mondat tekintetében érthetetlen is volt a kérdése. Ekkor valószínűleg alkoholos befolyásoltság alatt állt. A második felvételen a panaszos hangja nem remeg, tisztán érthető, összefüggően és türelmesen kommunikál, a hangvétele higgadt. Ekkor egyértelműen józan állapotban volt, nem fogyasztott alkoholt. Ebből a hangfelvételtől indult ki a Testület annak megállapítása kapcsán, hogy a rendőrség a helyszínen vajon észlelhette-e azt, hogy a panaszos alkoholos befolyásoltság alatt állhatott-e, amelyre a Testület egyértelmű igenlő választ adott.

7) A panaszos 2017. február 13-án, elektronikus úton a Testület rendelkezésére bocsátotta a megindult büntetőeljárásban az intézkedő rendőrök tanúkénti meghallgatásáról készült jegyzőkönyveket.

a) S. A. tanú meghallgatására 2016. november 2-án 8 óra 56 perc és 10 óra 7 perc között került sor.

A tanú előadta, hogy [...] téri parkolóban volt egy zenés rendezvény, amelynek a biztosításában vett részt több kollégájával. A rendőrség részéről Á. B. r. őrgy. volt a biztosítás parancsnoka. 2016 augusztus végén (a pontos napra nem emlékszik) kb. kora délután kezdődhetett a biztosítás és még 22 órakor is volt fellépő. Az intézkedés utasításra történt, a rendezvény színpada mögötti területen voltak a parkolóban többen (kb. 8-10-en), amikor a rendezvény irányából kísérték a biztonsági emberek egy személyt, amire Á. r. őrgy. hívta fel a figyelmüket, majd közölte velük, hogy kezdjék meg az intézkedést, igazoltassák a kísért személyt és járjanak utána, hogy a biztonsági őrök miért vezetik ki őt a rendezvényről; amennyiben pedig rendőri intézkedésre utaló okot tapasztalnak, akkor intézkedjenek.

A biztonsági őrhez lépve a tanú és a kollégája (V. G.) intézkedni kezdtek, amely során a biztonsági őr a tanú kérdésére közölte, hogy mi történt, hogy a kivezetett személy vagy poharat vagy üveget dobott a színpad irányába. A tanú arra nem emlékszik, hogy pontosan mit dobott a panaszos.

Az elé tárt rendőri jelentést megtekintette és az abban foglaltakat nem kívánta kiegészíteni.

A kísért személyt a tanú emlékei szerint két biztonsági őr fogta közre, normális volt a viselkedésük, csak kísérték. A panaszos folyamatosan csak beszélt és nagyon ittasnak tűnt. Ezt onnan tudta, mivel már 12 éve rendőr és intézkedett már pár személlyel szemben a szolgálata során.

A panaszosnak csak kérdései voltak, az intézkedés céljára, jogszabályi hivatkozásokra kérdezett, igazoltatást kért az őrök vonatkozásában. A tanú és társa az intézkedés során elmondta miért intézkednek vele szemben, igazoltatásra szólították fel, aminek a panaszos nem tett eleget, az adatait és a nevét nem mondta be, fényképes okmánnyal hitelt érdemlően nem igazolta magát. A fentiek miatt a panaszos előállítása vált szükségessé, tekintettel arra, hogy hitelt érdemlően igazolni nem tudta magát és ezt megtagadta, illetve mert a biztonsági őr elmondása alapján garázdaság bűncselekményének a gyanúja merült fel.

A panaszos az intézkedés kezdete során nem mondott olyat (legalább is a tanú nem emlékszik olyan kijelentésre), hogy „ti mi a faszt akartok”, a tanúvallomások a kísért személy által elhangzott rendőrökre történő nyilatkozatát megtekintette, nem hallott a panaszostól ilyen kijelentést. Véleménye szerint, ha volt is ilyen az az intézkedést megelőzően történhetett.

A panaszos nyomkodta a telefonját, de egyébként nem csinált semmit, cselekvősege miután közölték vele, hogy előállítják a [...] Rendőrkapitányságra, nem akarta ezt tudomásul venni, de nem állt ellen sem passzívan, sem pedig aktívan, ekkor is folyamatosan csak kérdezett, hogy miért, mi a célja és hasonlót, monoton volt a viselkedése, akadékoskodó és mindez ittasan. A panaszos nem mutatott agresszivitást. 23 óra 23 perc és 23 óra 37 perc között előre helyzetben megbilincseltek ellenszegülés megtörése érdekében, mert nem akarta tudomásul venni az előállítását és nem hajtotta végre a rendőri utasításokat, amely szerint szálljon be a kocsiba, nem vetette magát alá a jogszerű rendőri intézkedésnek.

A panaszos közvetlen közelében barátot vagy hozzátartozót nem észlelt a tanú, senki nem kereste meg őket, sőt az előállítást követően sem ment be senki a hatóságukhoz.

A tanú nem emlékszik a panaszoson sérülésre, nem panaszkodott bántalmazásra vagy sérülésre. Nem volt együttműködő, hiszen a rendőrkapitányságon sem volt hajlandó az adatait megadni. 0,8 mg/l fűjt a kézi alkoholmérő Drager készüléken. A tanú megjegyezte az érték vonatkozásában, hogy ittas vezetés bűncselekmény alsó határa 0,26 mg/l. Agresszivitást nem tapasztalt a panaszosnál, nem igazolta magát, elképzelhető, hogy felvételt készített a rendőri intézkedésről a panaszos. A panaszosnak, mint intézkedés alá vont személynek elmondták, hogy miért állítják elő a [...] Rendőrkapitányságra, tájékoztatót kapott a jogairól és kötelességeiről egy formanyomtatványon, nyilatkozatot is tett, hogy a jogaira vonatkozó tájékoztatást megkapta.

A rendőri intézkedésről nem készült sem kép- vagy hangfelvétel.

A rendőri intézkedés során a tanú és kollégája előállították a panaszost, nem tudja, hogy volt-e a rendezvény során a színpad előtt lévő tömegben adatgyűjtés. Nem tudja, hogy készült-e kamerafelvétel a rendezvényről, viszont a helyszínen maradt kollégáknak a biztonsági őrök részletesen beszámoltak a történt eseményről, ami megalapozhatja a további rendőri intézkedést is, ha szükséges vagy indokolt.

A panaszos alkoholos állapotáról és annak méréséről már a tanú nyilatkozott, az intézkedés alá vont személy magassága 175 cm, átlagos testalkatú, feje talán ovális, haja talán világos, rövid, kb. 35-40 éves, ha újra látná felismerné.

Az intézkedés talán alig egy óráig tartott, az intézkedés alá vontnak sérülése nem keletkezett, az ellen panasszal élt, amit indokolt az előállításon szereplő igazoláson, amit a tanú szó szerint rögzített „nem értem, hogy mi a célja az én korlátozásomnak”, amit a panaszos alá is húzott, amelyet a rendőr furcsállott, hiszen a panaszát nem tudta normálisan és érthetően megfogalmazni, hiszen a kapitányságon nagy nehezen többszöri kérésre megadta az adatait és külön kihangsúlyozta, hogy ő doktor. A parancsnoki kivizsgálás jogszerű és szakszerű volt és arányos, a panasz elbírálásáról a tanút nem tájékoztatták.

8) V. G. A. tanút 2016. november 2-án 10 óra 25 perc és 11 óra 31 perc között hallgatták meg.

A tanú meghallgatása során előadta, hogy emlékszik, hogy 2016 végén a [...] téren vett részt biztosításban, amely során ott egy rendezvény volt, olyan 10 rendőr kollégája volt még ott, a biztosítás talán délután kezdődött és estig, 24 óráig tartott hivatalosan. A rendezvény zavartalan lefolytatása céljából jelentek meg a helyszínen biztosítóként. A parancsnok Á. B. r. őrgy. volt.

Az intézkedést, amit augusztus kérdésben említett 27-én kezdték meg utasításra. Á. B. r. őrgy. megkérte a tanút és S. A. járőrtársát, hogy intézkedjen, mivel az irányukba kísértek egy személyt (panaszost) a helyszínen jelenlévő biztosítást végző biztonsági őrök. A biztonsági őrök vezetője és egy biztonsági őr.

A vezető és a másik biztonsági őr jött feléjük, közöttük egy kísért személy, a vezető biztonsági őr annyit mondott talán, hogy a kísért személy üvegeket dobált, de pontosan nem emlékszik, ezért intézkedtek vele szemben és szólították fel, illetve kísérték ki a rendezvényről. Arra a tanú nem emlékszik, hogy a két őr fogta volna-e a kísért személyt, a kísért személy láthatólag ittas állapotban volt, telefont tartott a kezében. A kollégájával ekkor

igazolásra szólították fel és annyit mondott milyen címen, miért igazoltatjuk vagy valami hasonlót mondott.

A tanú előadta, hogy ismeri a rendőri jelentésben foglaltakat, azt nem kívánja kiegészíteni.

Az intézkedés alá vont személy kijelentésére a tanú pontosan nem emlékszik, olyanra sem emlékszik, hogy mondott volna olyat, hogy „ti mi a faszt akartok”, de ezt nem is zárja ki, a tanúk által előadott kijelentésekre, amik a rendőrökre vagy az intézkedést végző személyekre mondott a kísért személy nem emlékszik, de a rendőri intézkedés előtt elhangozhatott az a panaszos részéről.

Az intézkedés alá vont személy cselekvősege proaktív, ami abban nyilvánult meg, hogy közölték vele, hogy előállítják a [...] Rendőrkapitányságra, amit nem akart megérteni, nem állt ellen sem aktívan sem passzívan, de nem is vagy csak lassan hajtotta végre az utasításokat, holott az intézkedés okát és célját elmondták a panaszosnak.

A panaszos közelében, barátot vagy hozzátartozót nem látott a tanú, a kapitányságra sem jött be ilyen személy. A panaszoson nem volt sérülés, itassága közepes, talán 0,8 mg/l értéket fűjt, illetve hol együttműködő volt, hol nem. Ellenszegülése megtörése céljából alkalmaztak vele szemben bilincset. A panaszos nem volt agresszív, viszont a kapitányságon történt intézkedés során a ruházatátvizsgálásnál ledobta a földre a pulóverét és egyéb értékeit. A ruházatátvizsgálásra azért került sor a rendőrkapitányságon, mivel egy nyilvános rendezvényen történt az intézkedés és nem akarták az intézkedés alá vont személyt megalázó helyzetbe hozni. A panaszos a rendőri intézkedés során készíthetett kép-vagy hangfelvételt, talán mintha mondta is, hogy készít felvételt.

A tanúnak arról nincsen tudomása, hogy a rendőri intézkedésről a rendőrkapitányságon készült-e hang-vagy képfelvétel.

A tanú és járőrtársa az előállítást hajtották végre, a további adatgyűjtésben nem vettek részt, a helyszínt nem járták be. Arról nem tud nyilatkozni, hogy a helyszínt, a rendezvényt vagy az intézkedés alá vont személyt bárki is rögzítette volna kép-vagy hangfelvételen. Térfigyelő kameráról nincs információja a helyszín közelében.

A panaszos arcát talán felismerné, kb. 40 éves, átlagos testalkatú, 175 cm magas, kopaszodó, szőkés világos közepes hosszúságú hajú, másra nem emlékszik.

Az intézkedés egy óra volt kb., sérülésre nem panaszkodott, az intézkedés miatt a panaszos panasszal élt, valamit olyan volt a panasza, hogy miért volt előállítva, a parancsnoki kivizsgálás szerint az intézkedés jogszerű és szakszerű volt, a panasz eredményéről nem tájékoztatták.

A helyszínen a tanú és S. A. és S. D. intézkedtek, persze volt még ott más kolléga is, mint ahogyan nyilatkozta. S. D. felelt a panaszos őrzéséért.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) A kapitányságvezető 2016. szeptember 19-én kelt átiratában az alábbiakról tájékoztatta a Testületet.

A panaszossal szemben előállítást hajtott végre a rendőrség, a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 33. § (1) bekezdés a) pontja és a (2) bekezdés a) pontja alapján. A rendőri intézkedés megkezdésekor a panaszost igazolásra szólították fel, majd kérdésére az igazoltatás jogalapjáról tájékoztatták. Az intézkedő rendőrök észlelték, hogy a panaszos erősen ittas állapotban van. Bárminemű hozzáintézett felszólításra, kérdésre „a milyen célból”, illetve hasonló tartalmú kérdést tett fel, szemmel láthatóan nem volt józan eszénél. Mindezekre tekintettel, valamint a panaszos által elkövetett cselekmény jellegére, az Rtv. 20. § (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a rendőri intézkedés befejezésekor részesült a jogszabályban meghatározott felvilágosításban. Az Rtv. 33. § (4) bekezdésében meghatározottak szerint az előállítás okáról is a rendőrkapitányságon került tájékoztatásra. Mindezek megtörténtét a személyi szabadságot korlátozó intézkedésről készült rendőri jelentésen saját kézírásával aláírva elismerte.

A panaszos által a beadványában idézett kijelentések nem hangzottak el az irányában. Azok egyes szám harmadik személyben rá vonatkoztak és a biztosítás parancsnoka és az intézkedő rendőrök közötti utasításadás és –fogadás során hangzottak el.

A panaszossal szembeni rendőri intézkedés 2016. augusztus 27-én 23 óra 20 perckor kezdődött meg, a szabadon bocsátására pedig 2016. augusztus 28-án 0 óra 28 perckor került sor. Az előállítás során helyszíni adatgyűjtésre került sor, majd tekintettel arra, hogy a panaszos ittasságából kifolyólag nem volt kihallgatható állapotban, így a részére idézést adták át és mivel további fogvatartását más körülmény nem indokolta, így szabadon bocsátották.

A panaszos kezeit az intézkedő rendőr a rendőri intézkedés során az Rtv. 48. § d) pontja alapján előzetes felszólítást követően előre helyzetben megbilincselte. A panaszos kezein a bilincs 2016. augusztus 27-én 23 óra 23 perctől 23 óra 37 percig volt felhelyezve.

Amint a panaszost előállították a [...] Rendőrkapitányságon tájékoztatták, hogy garázdaság bűncselekmény elkövetése miatt állították elő. A panaszos állítása, miszerint 12 órán keresztül tartották fogva nem fedti a valóságot. Az Rtv. 20. § meghatározott tájékoztatási kötelezettségük teljesítése során – többek között – arról is tájékoztatták, hogy az Rtv. 33. § (3) bekezdésében foglaltak szerint az előállítás időtartama 8 óra, amely szükség esetén további 4 órával meghosszabbítható.

A panaszos állítása, amely szerint a neve előtt szereplő „dr” előtag miatt bocsátották szabadon valótlán és a kollégáit jog-és szakszerűtlenséggel vádolja. A panaszos szabadon bocsátására – a bűnügyes készenléti vezető utasítására – azért került sor, mivel olyan súlyos fokban volt ittas, még az előállítását követően is, amely képtelenné tette mindenféle jognyilatkozat, tanúvallomás tételét. Ittasságának figyelembevételével a 8 órás előállítási időtartamot követően sem várhattak a panaszostól szalonképes magatartást, kihallgatásra alkalmas szellemi és fizikai állapotot. Az Rtv. 15. § (1) bekezdésében megfogalmazott arányosság

követelményének tiszteletben tartása mellett a panaszosra nézve aránytalan lett volna a további fogvatartás, így szabadon bocsátására a legrövidebb időn belül sor került.

A rendőri intézkedés során a panaszos erősen ittas állapotban volt. Bárminemű hozzáintézett felszólításra, kérdésre „a milyen célból”, illetve hasonló tartamú kérdést tett fel, szemmel láthatóan nem volt józan eszénél. Kétirányú kommunikációra teljességgel alkalmatlan állapotban volt. A rendőrkapitányságon vele szemben [...] számú Drager elektromos alkoholtesztet alkalmaztak, amely 0,8 mg/l alkoholkoncentrációt mutatott (ezt átszámolva kb. 1,6 – 1,8 mg/l véralkohol koncentrációt jelent).

A parancsnok véleménye szerint a panaszost semmilyen hátrány nem érte az intézkedés során.

A panaszos a személyi szabadságot korlátozó rendőri intézkedésről készült rendőri jelentésre saját kézírásával felvezette, hogy nem érti az intézkedést. Jelzését rendőri intézkedés elleni panaszként értékelték, amely miatt [...] számon közigazgatási hatósági eljárást indítottak és a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján azt, mint alaptalant elutasították. A rendőrséghez visszaérkezett térítvény tanúsága szerint a panaszos házastársa az elutasításról szóló határozatot 2016. szeptember 9-én átvette. A határozat ellen az átirat keltének napjáig a panaszos jogorvoslaltal nem élt. Egyébként a panaszossal szemben a rendőrkapitányság a [...] számon garázdaság vétség miatt büntetőeljárást folytat.

2) S. D. J. r. hdgy. 2016. szeptember 15-én kelt jelentésében az alábbiakat adta elő a sérelmezett intézkedés vonatkozásában.

A rendőri intézkedés célja elsősorban a panaszos személyazonosságának a megállapítása volt, mivel a panaszosnál nem volt semmilyen személyazonosításra alkalmas okmány, amivel magát hitelt érdemlően igazolni tudta volna, az adatait nem volt hajlandó megadni, így az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja alapján előállították. A rendőri intézkedés másodlagos célja az volt, hogy a panaszos szándékos bűncselekmény elkövetésén való tettenérését követően elfogják az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján, mivel garázda jellegű magatartást tanúsított.

V. G. r. ftzls. a panaszossal közölte az intézkedés célját, vagyis, hogy fokozott ellenőrzés van elrendelve az ország egész területén és személyazonosságának megállapítása végett igazolja magát vagy adja meg a személyes adatait.

A panaszos személyazonosságának megállapítása végett volt a személyi szabadságában korlátozva. Érdemi intézkedés volt a személyazonosság megállapítása, valamint E. Zs. r. alezredes forrónyom parancsnok utasítására a panaszosnak idézést adtak át, mivel erősen alkoholos befolyásoltság alatt állt, kommunikálni nehezen lehetett vele. A fentiek megtétele után szabadon bocsátották.

A bekísérés előtt a panaszossal szemben ellenszegülése megtörése érdekében kezeit előrehelyezve bilincset alkalmaztak. A bilincset a bekísérés időtartamában alkalmazták.

A r. hdgy. visszautasította, hogy ő vagy bármely kollégája a panaszos beadványában meghatározott, sérelmes mondatokat intézett volna a panaszos irányába.

A panaszost nem azért bocsátották szabadon, mert a neve előtt a „dr” előtag szerepel, hanem azért, mert olyan erősen ittas állapotban volt, hogy gyanúsítottkénti kihallgatására nem volt lehetőség, ezért E. Zs. r. alezredes forrónyom parancsnok utasítására szabadon bocsátották.

A panaszos az előállítása során folyamatosan ellenszegülést tanúsított. A rendőrkapitányság épületében sem volt együttműködő. A panaszost az előállítása során nem különböztették meg hátrányosan. A panaszos továbbá az intézkedéssel szemben panaszt terjesztett elő, amellyel kapcsolatban a r. hdgy-nak nincsen érdemi információja.

3) V. G. r. tzls. 2016. szeptember 16-án kelt jelentésében előadta, hogy szeptember 15-én 20 óra 30 perctől szeptember 16-án 9 óráig látott el szolgálatot. Elektronikus üzenet formájában utasították, hogy készítsen rendőri jelentést a Testület megkeresésére, amely kapcsán közölte, hogy több társával együtt a panaszos személyi szabadságát korlátozó intézkedés végrehajtásában vett részt, amelyről egyebekben részletes rendőri jelentés készült. Ő az ügygel kapcsolatban mást nem tud elmondani, többlet információ nem került a birtokába és emlékei az azóta eltelt húsz nap alatt egyre halványabbak.

4) S. A. r. tzls. 2016. szeptember 15-én készített rendőri jelentésében a Testület tudomására hozta, hogy a szolgálata teljesítése során Sz. M. r. alezredes tájékoztatta, hogy a többek között általa is foganatosított rendőri intézkedésről, amely 2016. augusztus 27-én történt a panaszossal szemben és hogy ennek kapcsán készítsen részletes jelentést az általa átadott Testületi megkeresésben meghatározott kérdésekre tekintettel.

A rendőr megjegyezte, hogy a rendőri intézkedést többedmagával, utasításra hajtotta végre, amelyről [...] számon részletes rendőri jelentés készült „jelentés személyi szabadságot korlátozó intézkedésről” címen. A jelentés az általuk végrehajtott, észlelt és alkalmazott dolgokat is tartalmazza. Azóta több nap eltelt, így plusz információ nem jutott az eszébe, inkább csak koptak az emlékek.

5) Az elfogás végrehajtásáról, kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés szerint a panaszossal szemben 2016. augusztus 27-én, 23 óra 20 perckor az Rtv. 29. § (1) bekezdés (1) pontja szerint igazoltatást, az Rtv. 29. § (6) bekezdés alapján átvizsgálást, az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja és az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja szerint előállítást hajtottak végre. Továbbá az Rtv. 48. § d) pontja értelmében (ellenszegülés megtörése) bilincset alkalmaztak a panaszossal szemben, amely előtt a törvényi figyelmeztetés megtörtént. A panaszos a bilincset 2016. augusztus 27-én 23 óra 23 perctől 23 óra 37 percig viselte, a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 41. § (4) bekezdés b) pontja szerint a kezek előre illetve hátrabilincselésével. A rendőri intézkedés során sérülés nem keletkezett. A kényszerítő intézkedés és/vagy eszköz alkalmazása során anyagi kár nem keletkezett. Az Rtv. 18. § (1) bekezdés szerint a panaszos ügyvédje kiértesítését kérte, akinek a kiértesítése 2016. augusztus 28-án 0 óra 5 perckor történt meg; eredménye pedig „sikertelen”.

Az intézkedés alapjául szolgáló esemény rövid leírása kapcsán S. A. r. ftzls. jelentette, hogy 2016. augusztus 27-én 18 órától 24 óráig a D. város C. tér melletti parkolóban, ami a B. útján lévő OTP mellett van, rendezvénybiztosítási feladatokat látott el többedmagával. A biztosítás parancsnoka Á. B. r. örgy. volt. A rendőr a szolgálati feladata ellátása során a színpad mögött tartózkodott Á. B. r. örgy., V. G. r. tzls., S. D. r. hdgy., J. H. K. r. fhdgy., V. Á. r. törm., Sz. I.

r. tzs. kollégáival együtt, amikor a biztosítás parancsnoka Á. B. r. őrgy. felhívta a figyelmüket egy férfire, akit két a rendezvény biztonságáért felelős személy kísér a rendőrök irányába. A parancsnok egyértelmű utasítást adott az irányukba, hogy kezdjék meg az intézkedést és igazoltassák a személyt. S. A. r. ftzs. V. G. r. tzs. kollégájával az utasításnak megfelelően intézkedést kezdeményezett a láthatóan erősen ittas állapotban lévő személlyel (panaszossal) szemben. A panaszost igazolásra szólították fel, amelyre ő nem reagált csak folyamatosan ugyanazt a kérdést intézte feléjük, miszerint „mi a célja?”. A rendőr kollégája közölte vele, hogy fokozott ellenőrzés van elrendelve az ország területére, valamint a személyazonosságának a megállapítása végett igazolja magát vagy diktálja be az adatait. Ezt az ismeretlen személy nem volt hajlandó megtenni. A rendőr megjegyezte, hogy a két biztonsági személyzet közül az egyik, akiknek az adatai később kerültek megállapításra közölte, hogy azért vezették ki a személyt a rendezvényről, mivel poharakat és pezsgős üveget dobált a tömegbe, valamint a színpad irányába. Mivel a panaszos az igazoltatást megtagadta és felmerült a garázdaság bűncselekmény elkövetése, ezért Á. B. r. őrgy., utasította a rendőrt, hogy fogja el a panaszost és további intézkedés megtétele céljából állítsa elő őt a [...] Rendőrkapitányságra. A panaszossal szemben, mivel a rendőri intézkedésnek passzívan ellenállt, az ellenszegülés megtörése érdekében bilincset alkalmaztak oly módon, hogy a kezeit előre helyzetben bilincselte meg V. G. r. tzs., majd őt a szolgálati gépkocsiba üttették. A rendőr megjegyezte, hogy az intézkedés kezdetén észlelte, amint a panaszos a telefonját úgymond nyomkodja, így elképzelhető, hogy az intézkedésről és az azt megelőző eseményekről kép- vagy hangfelvételt készített. Az előállítást a [...] forgalmi rendszámú szolgálati személygépkocsival hajtotta végre harmadmagával (V. G. r. tzs. és S. D. r. hdgy.). A [...] Rendőrkapitányságra való beérkezést követően ismételt felszólították a panaszost az adatai bediktálására, amelynek 23 óra 35 perckor még nem volt hajlandó eleget tenni. Mivel információ merült fel arra, hogy a panaszos bűncselekményt követhetett el, ezért a további intézkedések (esetleges tanúkihallgatás, a panaszos meghallgatása) végett az előállító helyiségben kívánták elhelyezni és ezért annak megfelelően a nála lévő tárgyakat elvették, amelyet letéti jegyzőkönyvben rögzítettek. Pár perccel később ismételt felszólításra, hogy igazolja magát közölte a nevét, de születési dátumot és egyéb azonosításra alkalmas adatot nem közölt a rendőrséggel. A KEKKH nyilvántartó rendszerben a név alapján próbálták őt kétséget kizáróan azonosítani, amikor megadta a születési dátumát is, így a személyazonosítás sikerrel járt. Ezt követően a forrányom parancsnok (E. Zs. r. alezredes) telefonon keresztül közölte a rendőr kollégájával, hogy nem fogják meghallgatni a panaszost, mivel ittas állapotban van. Részére idézést adtak át. Arra, hogy a panaszos ittas állapotban volt alkoholszondás ellenőrzést hajtott végre a rendőr Sz. Zs. r. ftörm. kollégája segítségével, aki közölte, hogy augusztus 28-án, 0 órakor az Arab0169 készülék [...] mérési szám 0,8 mg/l eredményt jelzett. A rendőr megjegyezte, hogy a panaszos a kérdésére elmondta, hogy szeretne védőt, valamint panasszal kíván élni. A panaszát az igazoláson a panasz leírása résznél kérte, hogy szó szerint rögzítse a rendőr, amely az alábbi volt: „Nem értem, hogy mi a célja az én korlátozásomnak.” Mivel a panaszos személyazonossága megállapítást nyert, valamint a bünygyi parancsnok közölte, hogy további azonnali intézkedéseket nem foganatosítanak, ezért a panaszost 2016. augusztus 28-án 0 óra 28 perckor sérülés-és panaszmentesen szabadon bocsátotta a rendőr. Az előállító helyiségben való elhelyezésre nem volt szükség. A rendőr megjegyezte, hogy az intézkedés helyszínén maradt kollégái elmondták, hogy őket F. R., valamint S. R., K. Cs. biztonsági szolgálat munkatársai tájékoztatták a történetekről és részletesen elmondták az eseményeket és megadták az adataikat.

A védelemhez való jog gyakorlására vonatkozó szóbeli közlés a 23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet 4. § (4) bekezdése alapján 2016. augusztus 27-én 23 óra 30 perckor

megtörtént. Az Rtv. 33. § (4) bekezdés szerint az előállítás okáról szóló tájékoztatót és az előállítás idejéről szóló igazolást a panaszosnak kiadták.

Az elfogás oka 2016. augusztus 28-án 0 óra 28 perckor megszűnt, így a panaszost szabadon bocsátották. A panaszossal szemben intézkedő rendőr büntetőfeljelentést tett.

6) A rendőrség mellékelte a panaszos előállítása során megtett és aláírásával hitelesített nyilatkozatát, amelyben kijelentette, hogy a jogorvoslati jogaira vonatkozó tájékoztatást az Rtv. 92. § és 93. § alapján megkapta; a vele szemben alkalmazott személyi szabadságot korlátozó intézkedéssel/ kényszerítő eszköz alkalmazásával szemben panasszal él; az Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján az előállítás okáról, annak várható időtartamáról a tájékoztatást írásban, a részére kiállított – az előállítás időtartamáról szóló – igazolást átvette; élelmezést nem kért; sérülése a rendőri intézkedés során nem keletkezett, ezért orvosi ellátásban sem részesült; az intézkedés során jelezte, hogy az eljárásban védőt szeretne; rendőri bántalmazást nem panaszolt.

7) Az elfogás végrehajtásáról/ kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló parancsnoki vélemény és kivizsgálás elnevezésű dokumentumban a parancsnok a panaszossal szemben, az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja szerint végrehajtott igazoltatást, az Rtv. 29. § (6) bekezdés alapján való átvizsgálást, az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja és az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja szerinti előállítását és a vele szemben az Rtv. 48. § d) pontja alapján alkalmazott bilincset jogszerűnek, szakszerűnek és arányosnak minősítette.

8) 2016. szeptember 5-én hozta meg a kapitányságvezető a panaszeljáráásban azt az elsőfokú határozatát, amelyben a panaszos panaszát, mint alaptalant elutasította.

A határozat indokolása szerint a panaszos 2016. augusztus 27-én, a vele szemben végrehajtott előállítás miatt panasszal élt mondván, hogy nem érti mi a korlátozás célja. A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítást nyert, hogy 2016. augusztus 27-én, 23 óra 20 perckor a D. város C. téren lévő rendezvényen két biztonsági őr vezette a rendőrökhöz a panaszost, aki itt állapottban poharakat és pezsgős üveget dobált a tömegbe és a színpad irányába. A panaszost a rendőrök a személyazonosságának az igazolására szólították fel, amelyre a panaszos nem reagált. A határozatban az Rtv. 13. § (1) bekezdésére való hivatkozást követően olvasható, hogy mivel a panaszos az igazolást megtagadta és felmerült bűncselekmény elkövetése, ezért intézkedtek az előállítására, amelynek a panaszos passzívan ellenszegült, így ennek megtörése érdekében bilincset alkalmaztak. A határozatban ehelyütt az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontjára és az Rtv. 48. § d) pontjára hivatkoznak, mint jogalapra.

A parancsnok véleménye szerint a fentiek ismeretében megállapítható volt, hogy a rendőri intézkedésre a rendezvény biztonsági szolgálatának kezdeményezésére került sor, mivel a panaszossal szemben felmerült bűncselekmény elkövetése. A panaszos a rendőri intézkedés során nem volt együttműködő, személyi azonosságának igazolását megtagadta, amelynek tisztázása okán a rendőrkapitányságra történő előállítása volt indokolt. Az intézkedésnek a panaszos passzívan ellenállt, így ennek megtörésére vele szemben kényszerítő eszköz, bilincs alkalmazására került sor. Összességben megállapítható, hogy a rendőri intézkedés jogszerűen és szakszerűen történt; emiatt a panasz nem megalapozott.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

1) A Testületnek a panaszbeadványban közöltek vonatkozásában először a saját hatáskörét kellett megállapítania, vagyis azt, hogy a hatáskörére vonatkozó rendelkezések értelmében mely panaszelemek érdemi kivizsgálására rendelkezik hatáskörrel.

A panaszos elsősorban azt sérelmezte a beadványában, hogy őt garázdaság vétségének az elkövetésével gyanúsították meg; másodsorban pedig a rendőrség, mint nyomozó hatóság tevékenységét több szempontból kifogásolta.

Az Rtv. 92.§-ának (1) bekezdése szerint az, akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alapvető jogát sértette, választása szerint

- a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy
- b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően
- ba) az országos rendőrfőkapitány,
- bb) a belső bűnmegelőzési és büntetőeljárás feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy
- bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója bírálja el.

A Testület hatáskörébe az Rtv. idézett rendelkezése alapján kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
  - a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés),
  - a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, út zár, löfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),
- esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A Testület hatásköre vizsgálatánál, az Rtv. fentebb idézett rendelkezései mellett figyelemmel volt a legfőbb ügyész helyettesének NF.8380/2010/8-I. sz. alatti, 2010. október 7-én kelt, a testületi hatáskör kérdésében írt levelére, amely szerint a Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: Be.) 196. §-a szerint panasz „célja a nyomozás során a hatékony jogorvoslat lehetőségének biztosítása a nyomozó hatóság vagy az ügyész határozatába (Be. 169. §) nem foglalt döntésével, intézkedésével (pl. gyanúsítás közlése) szemben, vagy az intézkedés elmulasztása miatt. A panaszt a büntetőeljárás szabályai szerint kell elbírálni”. Ezért a legfőbb ügyész helyettes a Be. 60. §-ának (1) bekezdésében és a 77. §-ának (2) bekezdésében írt, a büntetőeljárás során végzett eljárási cselekmények általános alapelvei mellett is úgy véli, a Be. 196. §-ában foglalt panasz a büntetőeljárás törvényben szabályozott

intézkedés alkalmazásának elrendelése, vagy az intézkedésről való döntés elmulasztása miatti jogsérelem esetén terjeszthető elő.

Az Rtv. IV., V., VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértésével, intézkedéssel vagy annak elmulasztásával, illetve a kényszerítő eszköz alkalmazásával összefüggő jogsérelem elbírálása – függetlenül attól, hogy milyen eljárásban kerül rá sor – az Rtv. 92 – 93/B. §§-ok tekintendők irányadónak, amennyiben a sérelem tárgya a rendőr magatartása, az intézkedés kiválasztásának és foganatosításának a módja.

Az ügyész tehát a nyomozó hatóság által foganatosított (vagy elmulasztott) eljárási cselekmény megalapozottságát, a büntetőeljárás törvénynek megfelelő voltát vizsgálhatja, abban azonban nem foglalhat állást, hogy a végrehajtás módja az Rtv. rendelkezéseinek megfelelt-e.

A fentebbi rendelkezésekből kiderül, hogy a Testület nem rendelkezik hatáskörrel büntetőjogi felelősség kérdésének az eldöntésében. A büntetőeljárás nyomozati szakaszában a gyanúsítással szemben a Be. 196. § alapján van helye panasznak, majd az egész eljárás során a terhelt félnek lehetősége van ártatlanságát különféle bizonyítási eszközökkel alátámasztani. Ezen kívül a nyomozóhatóság intézkedésével, mulasztásával szemben szintén a Be. megfelelő jogorvoslatot biztosít a már hivatkozott rendelkezéseiben, ezért figyelemmel arra, hogy megfelelő jogorvoslatot biztosít a Be. a terhelt személy számára az eljárásban, valamint arra, hogy a gyanúsítás kérdésköre a Be. és nem az Rtv. tárgyi hatálya alá tartozik, **így a Testület hatáskörének a hiányát állapította meg és nem vizsgálta az érdemi eljárásban azt, hogy vajon a panaszos elkövethette-e a terhére rótt cselekményt, amely miatt vele szemben büntetőeljárás indult és a rendőrség nyomozati tevékenységét sem vette górcső alá.**

IV.

A Testület ellenben érdemi eljárásban megvizsgálta a panaszos előállítását, a bilincselését, a rendőrség intézkedése kapcsán nyújtott tájékoztatást, az intézkedés módját és a rendőrök hangnemét, valamint arra a kérdésre is megadta a Testület a választ, hogy vajon az egész intézkedés részrehajló volt-e.

Az elvégzett vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszos Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében rögzített emberi méltósághoz való jogát, a IV. cikk (1) bekezdésében foglalt személyi szabadsághoz fűződő alapvető jogát, a XV. cikkében foglalt diszkrimináció tilalmát, illetve a XXIV. cikkben rögzített tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként azt vizsgálta meg, hogy vajon a rendőrség oldalán keletkezett-e intézkedési kötelezettség a panaszossal szemben és amennyiben igen, akkor ennek hogyan tettek eleget.

a) A panaszossal szemben végrehajtott intézkedés jogalapja kapcsán a Testület az alábbi álláspontot alakította ki.

A rendőrség tájékoztatása szerint a panaszossal szemben azért került sor rendőri intézkedésre, mert a rendezvénybiztosítási feladatokat ellátó rendőröket a szolgálati parancsnok értesítette

arról, hogy két biztonsági őr kíséri a panaszost feléjük, aki poharakat és pezsgősüveget dobált a tömegbe és a színpad irányába. Erre figyelemmel utasította a parancsnok a rendőröket, hogy érdemi intézkedést folytassanak le vele szemben.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyen a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 9. §-ának (1) bekezdése azzal egészíti ki a fenti szabályt, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. A 8. §-a szerint pedig a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekménnyel – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást.

A Testület véleménye szerint a helyszínen a panaszossal szemben, a biztonsági őrök elmondása alapján felmerülhetett a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 339. § (1) bekezdésében tilalmazott garázdaság vétség elkövetése. A hivatkozott jogszabályhely szerint „Aki olyan kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

Ezen kívül a Testület hivatkozik a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.) 170. §-ában szabályozott garázdaság szabálysértés törvényi tényállására, amely értelmében „Aki olyan kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, szabálysértést követ el.”

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

A Testület a kialakított történeti tényállás részeként kezelte azt, hogy a rendőri intézkedésre a rendezvény területén található biztonsági őr által tapasztaltak alapján került sor, amelyről tájékoztatta a rendezvény biztosításában résztvevő rendőröket. A Testület véleménye szerint a poharak és pezsgős üveg tömegbe, illetve a színpad felé dobálása olyan információknak minősülnek, amelyek alkalmasak a fentebb hivatkozott jogellenes magatartás egyszerű gyanújának a keletkeztetésére. Ezen gyanú kivizsgálása a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztetett, amelynek keretén belül a rendőrségnek a helyszínen a

rendelkezésre álló eszközök útján arról kellett meggyőződnie, hogy az őr által elmondottak mennyiben fedik a valóságot. **Figyelemmel tehát arra, hogy a biztonsági őr közlése jogellenes magatartás elkövetésére vonatkozó egyszerű gyanú keletkeztetésére volt alkalmas, így ezen gyanú a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztetett, amelyre tekintettel a rendőrségnek a panaszost intézkedés alá kellett vonnia, amelynek az intézkedők eleget tettek, így emiatt a Testület véleménye szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga azért, mert rendőri intézkedés alanyává vált.**

b) A Testület ezt követően azt vizsgálta, hogy a rendőrök az intézkedési kötelezettségüknek hogyan tettek eleget, hiszen a panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök nem tettek meg mindent annak érdekében, hogy a történeteket a helyszínen tisztázzák.

A rendőrség tájékoztatása alapján a panaszost a rendőrökhöz két biztonsági őr kísérte, akiket a helyszínen meghallgattak, rögzítették az adataikat (ezeket a tényeket egyébként a rendőri jelentések nem tartalmazzák, hanem csak a kapitányságvezető átiratából derülnek ki), majd a panaszost is nyilatkoztatni próbálták, aki zavarodottan viselkedett, összefüggéstelenül kommunikált, hiszen szemmel láthatóan ittas állapotban volt. Minden rendőri kérdésre visszakérdezett tekintetben, hogy mi a vele szembeni rendőri fellépés indoka. Az intézkedés elején a rendőr tájékoztatta a panaszost arról, hogy fokozott ellenőrzés van az egész ország területére elrendelve és a biztonsági őr közlése jogellenes magatartás gyanúját veti fel vele szemben, ezért indokolt az igazoltatása. A rendőrök megpróbálták a panaszost igazoltatni, de annak nem tett eleget, így átvizsgálást követően a panaszos előállítása felől határoztak a rendőrök, megbilincseltek és beszállították a kapitányságra. A rendőrség előadása szerint a helyszínen még adatgyűjtést végeztek. (Ez szintén nem derül ki bizonyítható módon a jelentésekből.)

Az intézkedési kötelezettség teljesítésének módjára az Rtv. 13. § (2) bekezdés előírja, hogy a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni. Ennek során az Rtv. 15. §-ban meghatározott arányossági követelmények figyelembevétele mellett jár el. A hivatkozott jogszabályhely (1) bekezdése alapján a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. A (2) bekezdés meghatározza, hogy több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár. Az Rtv. 17. § (1) bekezdése továbbá meghatározza, hogy a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.

A Testület véleménye szerint, az adott ügy kapcsán a rendőrség, a hatályos normák alapján akkor jár el helyesen, ha: i) részletesen meghallgatja a bejelentőket, akiknek rögzíti az adatait; ii) részletesen meghallgatja a panaszost, akivel szemben a bejelentést megtették; iii) a tényelőadások között feszülő ellentmondásokat megpróbálja feloldani akár egyéb személyek meghallgatásával és adatainak a rögzítésével; iv) szemrevételezi a helyszínt, hogy a panaszos valóban dobálhatott-e üveget a helyszínen; v) amennyiben pedig a gyanú tisztázásához szükséges, rendelkezésre álló eszköztárat kimerítették, akkor a panaszos előállítása felől vagy szabadon bocsátása felől határoznak.

A Testület a rendelkezésre álló tényelőadások és a hangfelvétel gondos mérlegelését követően azt a történeti tényállást alakította ki, hogy valószínűleg volt bejelentés a

panaszossal szemben, amely jogellenes cselekmény elkövetésére vonatkozó gyanú keletkeztetésére volt alkalmas. Ekkor a rendőrséget a gyanú tisztázásának kötelezettsége terhelte, azaz a rendelkezésére álló eszközök segítségével a gyanút vagy meg kellett alapoznia, vagy azt gyengítenie kellett vagy pedig enyhítenie. A Testület számára nem derült ki egyértelmű bizonyossággal, hogy hány őrt hallgatott meg a helyszínen a rendőrség, azonban az biztos volt, hogy a panaszost részletesen nem hallgatták meg (ismeretlen okból kifolyólag). Amennyiben a rendőrség előadása fedi a valóságot és az ittassága foka miatt nem hallgatták meg a helyszínen, akkor a rendőrségnek az alkoholos ellenőrzést megelőzően a panaszost meg kellett volna kísérelnie részletesen nyilatkoztatni a fogyasztott szeszes ital típusára és mennyiségére. A rendőrségnek meg kellett volna próbálnia a panaszost nyilatkoztatni az ellenérdekű fél által elmondottak valóságáról és, amennyiben ellentmondás merült volna fel a két előadás között, akkor azt a helyszínen meg kellett volna kísérelniük feloldani. Az iratokból szintén nem derül ki minden bizonyossággal, hogy a rendőrök a helyszínen valóban folytattak-e adatgyűjtést, tanúkutatást, szemrevételezték-e a helyszínt. A Testület véleménye szerint, a hangfelvétel alapján a rendőrök erre még kísérletet sem akartak tenni, passzívan viselkedtek a panaszossal szemben, nem voltak nyitottak az irányában, negligálták őt. Ezen körülményre figyelemmel a Testület véleménye szerint az intézkedők nem tettek eleget teljes körűen az oldalukon keletkezett intézkedési kötelezettségnek, így őket mulasztás terheli annak kapcsán, hogy a gyanú megalapozása érdekében a helyszínen nem tettek meg mindent.

Erre tekintettel a Testület a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogának a sérelmét állapította meg, hiszen a rendőrség az intézkedési kötelezettségének nem tett maradéktalanul eleget.

2) A panaszos előállításának vizsgálata kapcsán a Testület az alábbi álláspontra helyezkedett.

a) Az előállítás jogalapja tekintetében a Testület az alábbi következtetésre jutott.

A rendőrség tájékoztatása szerint a panaszos személyi szabadságát 2016. augusztus 27-én 23 óra 20 perctől 2016. augusztus 28-án 0 óra 28 percig korlátozták az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja és az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja értelmében. A Testület ennek megfelelően külön alpontokban vizsgálta az egyes előállítási okok megvalósulását.

i) Az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja vonatkozásában a Testület az alábbiakat állapította meg.

A rendőrség tényelőadása során annyit hozott a Testület tudomására, hogy a panaszost két biztonsági őr kísért a helyszínt biztosító rendőrökhöz, hiszen „rajtakapták”, hogy poharakat és pezsgős üveget dobál a tömegbe, illetve a színpad irányába.

Az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja előírja, hogy a rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek.

A hivatkozott Rtv. hivatkozás értelmében jelen előállítási ok alkalmazhatóságának két konjunktív feltétele van: a bűncselekményi gyanú és a tettenérés.

A bűncselekmény elkövetésére vonatkozó gyanú alapján a Testület hivatkozik jelen állásfoglalás IV. részének 1) alpontjában kifejtettre, vagyis a Testület álláspontja szerint garázdaság vétség elkövetésére vonatkozó egyszerű gyanú fennállhatott az őrök elmondása

alapján, amely bizonyosan olyan tény volt, amely a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztetett. Így erre figyelemmel a Testület véleménye szerint az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feltétel fennállt a rendőri intézkedéskor.

Így a Testület a továbbiakban a tettenérés, mint második konjunktív feltétel meglétét vizsgálta meg, vagyis, hogy az eset kapcsán valóban megvalósult-e tettenérés.

Sem az Rtv., sem a büntető anyagi, illetve eljárási szabályok nem tartalmazzák a „tettenérés” meghatározását, a Testületnek tehát szükséges elvégezni a fogalom elemzését ahhoz, hogy megítélhesse, jelen ügyben alappal hivatkozik-e a rendőrség a tettenérésre, mint kötelező előállítási okra.

A Btk. kommentárja szerint a bírói gyakorlat – a tetten ért tolvaj által az eltulajdonított dolog megtartása érdekében alkalmazott erőszak rabláskénti minősülése kapcsán – a tettenérés fogalmát tágan értelmezi, nem csak a cselekmény véghezvitele közbeni leleplezést érti rajta, hanem megállapíthatónak tartja akkor is, ha a bűncselekmény felfedezése a lopás befejezését jelentő elvétel után, de még az elvitel közben történik. Tettenérésnek minősül a lakásbetörés elkövetőjének a folyamatos üldözés utáni, akár a helyszíntől távoli elfogása is, ám a folyamatos üldözés megállapításának feltétele a helyszínről távozó tolvaj folyamatos szemmel tartása és megszakítás nélküli üldözése. Amennyiben a folyamatos üldözés megszakad, nem beszélhetünk tetten ért tolvajról (lásd: Dr. Belovics Ervin – Dr. Molnár Gábor – Dr. Sinku Pál: Büntetőjog. Különös rész. Harmadik, átdolgozott kiadás. HVG-Orac, Budapest, 2003, 587-588. o.).

A Be. szerint [127. § (3) bekezdés] a bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt bárki elfoghatja, köteles azonban őt a nyomozó hatóságnak haladéktalanul átadni; ha erre nincs módja, a rendőrséget értesíteni. A Be. kommentárja is kiemeli, hogy nem csak az minősül tettenérésnek, ha az elkövető a cselekményt szemtanú jelenlétében hajtja végre, és őt a szemtanú elfogja, hanem az is, ha az elkövetőt akár a szemtanú, akár a szemtanú felhívása, vagy más körülmény (pl. riasztó észlelése) alapján a szemtanútól különböző személy üldözés során elfogja [Jakucs Tamás (szerk.): Kommentár a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvényhez, 262. o.].

Mind az anyagi, mind az eljárási törvényekhez fűzött kommentárból kiderül tehát, hogy a tettenérés megállapításához szükséges egyfajta folyamatosság, amely a cselekmény elkövetését az elfogással összekapcsolja. Ezért abban az esetben is, ha az Rtv. tettenérés fogalmát nem csupán a hatóság általi észlelés alapján induló intézkedésekre szorítjuk, szükséges, hogy a tetten ért személy mozgását, cselekvését – akár a szemtanúk, akár az értesítésre megjelenő rendőrök – végig kövessék a cselekmény elkövetésétől kezdve.

A tettenérés további, hasonló jelentőséggel bíró tartalmi elemét magyarázza a 13/2013. számú büntető elvi határozat (EBH2013. B.13.). A Kúrai magyarázata szerint a „Be. 127. § (3) bekezdése a bűnüldözésre jogosult hatóságnak nyújtott civil jogsegély, aminek lényege, hogy az elkövetőt elfogó, visszatartó személy a hatósághoz képest helyzeti előnyben van, viszont törvényileg engedélyezett magatartása fejében sem lesz cselekménye hatósági, hanem megmarad magáncselekménynek. [...] Kétségtelen, hogy az elfogás, visszatartás fizikai ráhatást jelent, éppen ezért különösen vizsgálendő, hogy az irányadó tényállás szerinti történések azokon a kereteken belül maradnak-e, amelyeket a jogalkotó a Be. 127. § (3) bekezdése esetében meghatároz. A tettenérés feltételezi a bűncselekmény észlelését; és ahhoz képest a cselekményt éppen elkövetőnek, az éppen eltávozó elkövetőnek, és az eltávozó

elkövető üldözésből való elfogását, ekként visszatartását. Tettenérés alatt értendő, ha a cselekmény az adott személy – a tettenérő – szeme láttára, észlelése mellett történik; olyan fizikai közelségben, amikor reális lehetősége van az elkövetéshez férni, az elkövetőt elérni, az elkövető után eredni. Mindez a forró nyom, az idővesztés nélküli üldözés lehetősége; és éppen ezen alapul a társadalmi elismertsége.”

A Kúria fenti magyarázata alapján megállapítható, hogy a tettenérésnek a folyamatosság, a megszakítás nélküiség mellett szükségszerű eleme az is, hogy annak keretében sor kerüljön az elkövető fizikai ráhatással történő üldözésére, elfogására, visszatartására. Amennyiben az elkövető fentiek szerint leírt nyomon követhetősége megszakad, vagy ha vele szemben nem kerül sor – jellemzően fizikai ráhatással – üldözésre, visszatartásra, úgy tettenérésről nem beszélhetünk.

Minthogy az előállítás az egyik legsúlyosabb jogkorlátozással járó intézkedés, amelyre az Rtv. lehetőséget biztosít a rendőr számára, a Testület álláspontja szerint az ezen intézkedésekre irányadó rendelkezéseket – az Rtv. 2. §-ában foglalt, az emberi méltóság és általánosságban az emberi jogok védelmével kapcsolatos rendőrségi kötelezettség minél teljesebb érvényesülése érdekében – megszorítóan kell értelmezni, és különös gondossággal kell értékelni, hogy megvalósulnak-e azok a körülmények, amelyeket az Rtv. 33. § (1) bekezdése szerinti – azaz mérlegelés nélkül kötelező – szabadságelvonás feltételeként a törvény megfogalmaz.

A Testület véleménye szerint jelen esetben a tettenérés fogalmi elemei maradéktalanul nem valósultak meg. A Testület álláspontja szerint a cselekmény elkövetésének a folyamatos nyomkövetése ugyan a biztonsági őrök által megvalósult, azonban a panaszos nem menekült el a helyszínről, őt nem kellett üldözni, nem kellett fizikai ráhatás kifejtésével rábírní arra, hogy a helyszínen maradjon és az örökkel fáradjon a rendőrökhöz. A panaszos önként, az örök társaságban ment el a rendőrökhöz, akik őt ekkor intézkedés alá vonták.

Mivel tehát a Testület álláspontja szerint a panasz alapjául szolgáló esetben nem történt tettenérés, az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontjára való hivatkozás a panaszos előállításához bizonyosan nem biztosított kellő jogalapot.

ii) A Testület álláspontja szerint ugyanakkor az előállítás körülményeinek további vizsgálata szükséges ahhoz, hogy a személyi szabadság korlátozásának jogszerűségében is állást lehessen foglalni. Az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja ugyanis tettenérés hiányában is lehetőséget biztosít a rendőrnek az előállításra, ha a bűncselekmény elkövetésének – akár minimális szintű – gyanúja fennáll („a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, [...] aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható”). Márpedig a rendőrség által megjelölt tettenérés szükségszerűen magában foglalja a bűncselekmény elkövetésének gyanúját is, hiszen bűncselekmény gyanújának hiányában a tettenérés fogalmilag kizárt. A Testület megítélése szerint ezért – bár a panaszolt esetben a tettenéréshez szükséges fizikai ráhatás, az intézkedés alá vont szökési szándéka nem volt megállapítható – a rendőrség által megjelölt kötelező előállítási okban szükségszerűen benne foglalt opcionális előállítási ok, a bűncselekmény elkövetésének gyanúja felmerülhet a tárgybeli esetben.

Ezért – bár a rendőrség az előállítás jogalapjának megjelölése körében az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontjára kifejezetten nem hivatkozott – a Testület szükségesnek tartotta megvizsgálni, hogy a fenti jogszabályhely alapján a panaszos előállítása jogszerű lehetett-e.

Az Rtv. 33. (2) bekezdés b) pontja – szemben a tettenérés esetével – mérlegelési jogot biztosít a rendőrnek a tekintetben, hogy a körülmények figyelembe vétele mellett az intézkedés alá vontat előállítsa-e vagy sem. Annak megállapításához, hogy az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja megfelelő jogalapként szolgálhatott-e a panaszos előállításához, azt kell megállapítani, hogy a bűncselekmény gyanúja fennállhatott-e. Ezt a Testület kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálhatja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a büntetőeljárást lefolytató hatóság szerepét (tehát nem foglalhat állást abban a kérdésben, hogy a panaszos követett-e el bűncselekményt), azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény bizonyos fokú értékelését olyankor, amikor annak jogalapjaként a rendőrség bűncselekmény gyanújára hivatkozik, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület a bűncselekmény elkövetésének kérdésében való állásfoglalás nélkül azt vizsgálta, hogy a gyanúnak az adott intézkedéshez szükséges foka fennállt-e.

A panaszos elfogását a rendőrök arra alapozták, hogy vele szemben felmerült a Btk. 339. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint is minősülő garázdaság bűncselekmény elkövetésére vonatkozó gyanú. A Testület ehelyütt visszaüt az előző i) alpontban kifejtettekre, amelyben kifejtette, hogy álláspontja szerint az intézkedés alkalmazásához szükséges egyszerű gyanú fennállt az intézkedés időpillanatában, **így helyesen az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontjára hivatkozás helyett valójában az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja szolgáltatotta a panaszos személyi szabadsága korlátozásának a jogalapját, amely egyebekben a Testület véleménye szerint kellő jogszabályi felhatalmazást nyújtott a rendőrségnek a panaszos személyi szabadságának a korlátozására, így a Testület úgy határozott, hogy nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga. A Testület azonban a téves jogalap megjelölés vonatkozásában a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogának a sérelmét állapította meg.**

iii) A rendőrség emellett a panaszos előállításának a jogalapjaként az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontját is megjelölte.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdésének a) pontja értelmében a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a rendőr felszólítására nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni, vagy az igazolást megtagadja.

Az Rtv. 29. §-ának (2) bekezdése szerint az igazoltatott köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni. A személyazonosságot – a személyazonosító igazolványon túl – minden olyan hatósági igazolvány igazolja, amely tartalmazza a személyazonosításhoz szükséges adatokat. Az igazoltatott kizárólag ezen okmányok egyikének bemutatására kötelezhető. A rendőr más jelen lévő, ismert személyazonosságú személy közlését is elfogadhatja igazolásként.

A Szolgálati Szabályzat 28. § (5) bekezdés értelmében az igazolás megtagadása vagy a személyi adatok hitelességének hiánya miatt megkezdett előállítás végrehajtását mellőzni kell, ha az intézkedés alá vont személy az előállítás közben megfelelően igazolja magát, vagy személyazonosságát a rendőr megállapította, és ellene bűncselekmény megalapozott gyanúja nem merült fel, kivéve, ha vele szemben kényszerítő eszköz alkalmazására került sor.

A Testület a panaszos előállításának jogalapjaként elfogadta a rendőrség által hivatkozott, Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontjára történő hivatkozást. A panaszos a helyszínen bizonyítható módon nem tett eleget a rendőrség igazolásra történő felszólításának, hiszen mielőtt a

panaszos ennek eleget tett volna afelől érdeklődött, hogy mi az intézkedés célja. A rendőrség erre a kérdésére – a hangfelvételek bizonyossága alapján nem válaszolt –, így a panaszos is, mintegy ellenállásaként nem reagált a rendőrség felszólításaira. Annyit azonban a rendőrség tudomására hozott, hogy nincs nála személyi igazolvány, így magát semmilyen okirat bemutatásával nem tudja hitelt érdemlően igazolni. A panaszos is beadványában előadta, hogy csak a rendőrség épületében mondta meg a nevét, és akkor rögtön a KEKKH adatbázisában ellenőrizték le a személyazonosságát. **Mindezekre tekintettel a Testület álláspontja szerint a rendőrök kellő jogalap birtokában fogantatosították a panaszos Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja szerinti előállítását, így erre figyelemmel nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való alapvető joga.**

b) Ugyanakkor az Rtv. 33. § (2) bekezdés csupán lehetőséget teremt az előállításhoz és az adott esetben a rendőrség diszkrecionális jogkörébe tartozik annak eldöntése, hogy valóban szükséges-e annak fogantatosítása.

Azon kérdés megítéléséhez, hogy a rendőrség megalapozottan döntött-e a panaszos előállítása mellett, az Rtv. 15. §-ában előírt arányossági követelmény ad eligazítást. A rendelkezés értelmében „a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”, továbbá „több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár”.

i) Az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján történő előállítás fogantatba vétele kapcsán a Testület véleménye szerint a rendőrség nem volt tekintettel az Rtv. 15. §-ban meghatározott arányosság kérdésére.

A Testület a történeti tényállás részeként kezelte azt, hogy a rendőrök a panaszost már a személyi szabadságának a korlátozásakor olyan fokban találták alkoholos befolyásoltság alatt állónak, hogy vele szemben érdemi intézkedést nem tudtak végrehajtani. (Az erre irányuló verbális megnyilvánulás a hangfelvételen is hallható.) Amennyiben a rendőrök a helyszínen a biztonsági őrök által tett nyilatkozat vonatkozásában kikérdezték a panaszost és amennyiben ő nem tudott érdemi információt biztosítani, mert annyira illuminált állapotban volt, akkor nem világos, hogy miből vélelmezték azt az intézkedők, hogy közel 40 perc múlva a panaszos kihallgatható állapotban lett volna. A Testület véleménye szerint az Rtv. 15. § szerinti arányos megoldást alkalmazta már akkor a rendőrség, amikor a panaszost szabadon bocsátották és gyanúsítottként meghallgatásának időpontjáról idézés formájában értesítették. A Testület álláspontja szerint eredetileg is így kellett volna eljárni.

Figyelemmel tehát arra, hogy az előállítás, mint az egyik legsúlyosabb jogkorlátozással járó intézkedés fogantatosítása nem állt arányban az elérni kívánt céllal, **így a Testület úgy határozott, hogy az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja szerinti előállítás nem állta ki az arányosság próbáját, így az súlyosan sértette a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető jogát.**

ii) Az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontjának alkalmazását szintén aránytalannak találta.

A kialakított történeti tényállás alapján a rendőrök a panaszost igazoltatni próbálták, amelynek nem tett eleget, nem mutatott be a részükre személyazonosság igazolására szolgáló okmányt.

A Testület véleménye szerint ezen előállítási ok alkalmazása akkor minősülne arányosnak, amennyiben a rendőrök többször felszólították volna a panaszost a személyazonosságának hitelt érdemlő igazolására és amennyiben a panaszos ennek nem tesz eleget, vagyis nem bocsátja az okmányokat a rendőrök rendelkezésére, akkor a rendőröknek tájékoztatni kellett volna őt, hogy amennyiben nem tud okmányt a helyszínen bemutatni, mert nincs nála és az átvizsgálás során is az beigazolódik, akkor kellett volna felszólítani arra, hogy diktálja be a nevét és EDR rádión keresztül le lehetett volna ellenőrizni a panaszos személyazonosságát. A rendőrség által a Testületnek megküldött iratokból ez a mozzanat nem derül ki, hanem csupán annyi, hogy a rendőrség ezt a megoldást immáron a rendőrkapitányság épületében alkalmazta. A Testület véleménye szerint ezt az intézkedés helyén és időpillanatában is a rendőrség alkalmazhatta volna és amennyiben ez sem vezetett volna eredményre, akkor kerülhetett volna sor a panaszos előállítására az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja alapján. **Mindezen körülményekre tekintettel a Testület a panaszos személyi szabadságának a súlyos sérelmét állapította meg, hiszen az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pont szerinti előállítás sem állta ki az arányosság próbáját.**

c) A Testület ezt követően a panaszos előállításának időtartamát vizsgálta meg.

A panaszos személyi szabadságát a rendőrség 2016. augusztus 27-én 23 óra 20 perc és 2016. augusztus 28-án 0 óra 28 perc között korlátozta, azaz a panaszos összesen 1 óra 8 percen keresztül volt előállítva.

Az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdése tartalmazza az előállítás időtartamára vonatkozó rendelkezéseket. Ennek értelmében a személyi szabadság csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozható. Ezt az időtartamot a rendőri szervvezetője egy alkalommal, 4 órával meghosszabbíthatja, amennyiben ez indokolt és az előállítás célja még nem valósult meg. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A Szolgálati Szabályzat 30. §-ának (3) bekezdése szerint az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdésében meghatározott ideig tart. A Testület a kérdés vizsgálata kapcsán figyelemmel volt az Rtv. 15. §-ában foglalt arányosságg követelményére.

A Testület a rendőrség által, a részére bocsátott adatokból közelítő pontossággal igyekezett rekonstruálni az eseményeket, amelyeket a rendőrség a panaszos személyi szabadságának korlátozása ideje alatt végrehajtott. A panaszossal szemben 23 óra 20 perckor kezdeményeztek rendőri intézkedést, amely kapcsán megpróbálták igazoltatni az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja alapján (eredménytelenül), majd átvizsgálták az Rtv. 29. § (6) bekezdés szerint, megbilincselték az Rtv. 48. § d) pontja értelmében, vele szemben alkoholos tesztet alkalmaztak, majd előállították őt az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja és az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja alapján. A helyszínen a rendőrök meghallgatták a panaszost hozzájuk kísérő rendőrt, a panaszost is megpróbálták a történetek kapcsán nyilatkoztatni (eredménytelenül), majd a bilincselését követően a szolgálati gépjárműbe ült a panaszos és beszállították a kapitányságra. A kapitányságon letétezték a nála lévő tárgyakat, elkészítették az előállítása során szükséges dokumentációkat és hosszas próbálkozás után eredményesen

igazolta magát a nevének a bemondásával, amelyet követően a KEKKH rendszert is ellenőrizték a rendőrök. A panaszossal szemben légalkohol-mérő készülékkel ellenőrzést folytattak le, amelynek eredményeként 0,8 mg/l alkoholkoncentrációt állapítottak meg. E szerint a gyanúsítottkénti meghallgatásától eltekintettek és tájékoztatták arról, hogy a gyanúsítottként majd egy későbbi időpillanatban, arra vonatkozó idézés alapján fogják meghallgatni.

A Testület véleménye szerint a rendőrség a panaszossal szemben érdemben intézkedett, rövid időtartamban hajtotta végre az egyes intézkedéseket, így a Testület nem tudott olyan holtidőt kimutatni a személyi szabadság korlátozásának az időtartamában, amelyben a panaszosnak indokolatlanul, szükségtelenül és aránytalanul hosszú időn keresztül kellett volna várnia bármely rendőri interakcióra. **Erre tekintettel a Testület véleménye szerint a panaszos előállításának az időtartama megfelelt az Rtv. 15. §-ában meghatározott arányosság követelményének, így erre tekintettel nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga.**

3) A Testület ezt követően a bilincseléssel kapcsolatos panaszosi kifogásokat vette górcső alá.

a) A bilincselés jogalapja kapcsán a Testület az alábbi álláspontra helyezkedett.

A rendőrség hivatkozása szerint a panaszossal szemben az Rtv. 48. § d) pont (ellenszegülés megtörése) érdekében alkalmaztak bilincset, figyelemmel arra, hogy a panaszos passzív ellenszegülő magatartást fejtett ki, nem hajtotta végre a rendőri felszólításban közölteket.

A Testület külön érdemesnek tartja kiemelni az intézkedő rendőrök tanúmeghallgatásáról készült jegyzőkönyvben foglaltakat. A két rendőr ugyanis meghallgatása során egybehangzóan elmondta, hogy a panaszos a helyszínen sem aktív, sem pedig passzív ellenállást nem tanúsított, nem volt agresszív. Véleményük szerint a panaszos vagy nem értette, vagy nem akarta érteni, hogy mit szeretnének tőle. A rendőri felszólításnak nem engedelmeskedett, ha pedig amellet döntött, hogy azokat végrehajtja akkor azokat lassan tette meg.

Az Rtv. 16. §-ának (1) bekezdése rögzíti, hogy a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe vételével alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége nélkül is biztosítható.

Az Rtv. 48. §-a úgy rendelkezik, hogy a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy

- a) önkárosításának megakadályozására,
- b) támadásának megakadályozására,
- c) szökésének megakadályozására,
- d) ellenszegülésének megtörésére.

A fentieket a Szolgálati Szabályzat 41. §-a tovább finomítja:

41. § (1) „Bilincs alkalmazása, az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben különösen azzal szemben indokolt,

- a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető,
- b) aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, valamint az intézkedésben közreműködőt megtámadja,
- c) akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg,
- d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg,
- e) aki önkárosító magatartást tanúsít vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget,
- f) akinek fogvatartása során kísérését rendelték el, és a kísért személy veszélyessége azt indokolja, vagy
- g) akit egyedül intézkedő rendőr állít elő.”

A Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdése szerint az intézkedés alá vont személy magatartása szempontjából a rendőr az alábbiak szerint tesz különbséget:

- a) passzív ellenszegülést tanúsító személy, aki a rendőri intézkedés során a számára jogszerűen adott rendőri utasításokat nem hajtja végre, de tevőleges ellenszegülést nem mutat,
- b) aktív ellenszegülést tanúsító személy, aki nem veti magát alá a jogszerű rendőri intézkedésnek, magatartásával fizikai erő kifejtés útján is igyekszik azt megakadályozni,
- c) támadó magatartást tanúsító személy, aki az intézkedő rendőrré, valamint a támogatására vagy védelmére kelt személyre rátámad.

A Szolgálati Szabályzat 41. §-ának (6) bekezdés a) pontja szerint a bilincselés módját az intézkedő rendőr az adott körülmények között a legcélrányosabban választja meg azzal, hogy a kezek hátra bilincselése akkor célszerű, ha a bilincs alkalmazására testi kényszer útján kerül sor, vagy alapos okkal tartani lehet rendőr elleni támadástól, valamint szökéstől. A (7) bekezdés szerint a rendőr az intézkedés alá vont személyt fekvő helyzetben, falnak vagy más tárgynak nyomva megbilincselheti, ha azt a személy aktív ellenszegülése, támadása, erőszakos magatartásra vagy ezek kialakulásának megelőzése szükségessé teszi.

A Testület véleménye szerint a panaszos magatartása alkalmas volt passzív ellenszegülő magatartást megvalósítására. A rendőrség igazolására vonatkozó felszólításának nem engedelmességet, amelyet a panaszos saját maga is megerősített a beadványában és ezt az általa készített hangfelvétel is alátámasztja. Emiatt a Testület tényként kezelte azt, hogy a panaszos passzív módon ellenszegült a rendőri intézkedésnek oly módon, hogy nem tett eleget a rendőri felszólításoknak.

Az Rtv. a kényszerítő eszközök alkalmazása kapcsán is előírja az intézkedők oldalán az arányosság követelményének a szem előtt tartását. Ennek megfelelően a rendőrnek az arányosság követelménye mellett egyfajta fokozatosságot kell szem előtt tartania a jogkorlátozással realizálni kívánt cél elérése során. Először is határozottan, jól érthetően fel kell szólítani az intézkedés alá vontat a követendő magatartására és amennyiben az továbbra sem tesz eleget a rendőri felszólításban foglaltaknak, akkor vele szemben testi kényszerrel és annak eredménytelensége esetén bilincset alkalmazhat. A Testület rendelkezésére álló bizonyítékok gondos mérlegelését követően a panaszos csak annyiban nem működött együtt a rendőrökkel, hogy igazolja magát, hiszen a rendőrök az ő kérdéseire sem válaszoltak, ezért vélelmezhetően a panaszos ezen rendőri passzivitásra reagált ily módon. A Testület véleménye szerint a panaszos ellenállása nem volt olyan fokú, hogy vele szemben indokolt

lett volna a bilincs alkalmazása. A bizonyítékok vizsgálata során kiderült az, hogy az intézkedők mintegy automatikus jelleggel alkalmazták a panaszossal szemben bilincset, így bár volt felszólítás, amely eredményre nem vezetett, mégsem a testi kényszer alkalmazták a panaszossal szemben, hanem a bilincset. A hangfelvétel alapján egyebekben kimutatható, hogy a bilincselésnek azonnal alávetette magát, sőt a szolgálati személygépjárműbe való beszállás kapcsán ő maga kérdezte meg a rendőröktől, hogy beülhet-e. Ezen körülményekre tekintettel a panaszos magatartása bizonyosan nem volt olyan fokú, amely vele szemben a bilincs alkalmazását megalapozhatta volna, **így ezen körülményre figyelemmel a Testület véleménye szerint súlyosan sérült a panaszos emberi méltósághoz való alapvető joga a bilincselése kapcsán, hiszen annak végrehajtására a kellő jogszabályi felhatalmazás hiányában, aránytalanul került sor.**

b) A Testület külön alpontban vizsgálta a kényszerítő eszköz alkalmazása előtti figyelmeztetés megtörténtét, tekintettel arra, hogy a panaszos a beadványában külön sérelmezte, hogy nem figyelmeztették arra, hogy őt meg fogják bilincselni.

A rendőrség határozottan visszautasította a panaszos állításának a valóság alapját, figyelemmel arra, hogy az intézkedő rendőr a bilincs alkalmazását megelőzően figyelmeztette a panaszost, mint intézkedés alatt álló személyt, hogy vele szemben bilincs kényszerítő eszközt fog alkalmazni.

Az Rtv. 61. § (1) bekezdés szerint a kényszerítő eszköz alkalmazására az érintettet - ha az eset körülményei lehetővé teszik - előzetesen figyelmeztetni kell.

A Szolgálati Szabályzat 39. § (3) bekezdés részletesen tartalmazza a figyelmeztetés teljesítésére vonatkozó előírásokat. A hivatkozott rendelkezés értelmében a kényszerítő eszköz alkalmazását jól hallható, közérthető és határozott módon a következő sorrendben meg kell előznie: a) a jogellenes magatartás abbahagyására való felszólításnak, „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával, valamint b) a figyelmeztetésnek, hogy kényszerítő eszköz alkalmazása következik.

Habár a Testület először a két tényelőadás között feszülő ellentmondásba ütközött a történeti tényállás kialakítása kapcsán, mégis azt sikerült feloldania a panaszos által készített hangfelvétel elemzésével. Erre tekintettel a Testület a panaszos álláspontját találta megalapozottnak, hiszen az intézkedő rendőrök részéről a törvényi figyelmeztetés nem, hogy a törvény által előírt formában nem történt meg, hanem még arra utaló kifejezést sem tett az intézkedő rendőr a panaszos irányában. A hangfelvételen jól hallható, hogy az intézkedő rendőr a kollégájának csupán annyit mond, hogy „Jó. Bilincset tegyetek rá, jó?! Bilincset!”. A panaszosnak csupán annyit mondott az intézkedő rendőr, hogy „Kezeket hátra!”. Ebből jól látszik, hogy egyik kijelentés sem felel meg az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat fentebb idézett passzusainak és egyáltalán nem is tekinthető semmilyen figyelmeztetésnek, hiszen a panaszosnak a rendőrök semmit nem mondtak, a panaszost csak az intézkedő utasította, hogy tegye hátra a kezeit. **Ezen tényekre tekintettel a Testület a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának a súlyos sérelmét állapította meg, hiszen semmilyen figyelmeztetés nem hangzott el a bilincs alkalmazása előtt a rendőrök részéről a panaszos irányában.**

4) A Testület ezt követően a részrehajló rendőri intézkedésre vonatkozó kifogás megalapozottságát vizsgálta meg.

A rendőrség határozottan visszautasította a részrehajlásra vonatkozó panaszosi kifogást, tekintettel arra, hogy a panaszossal szemben az intézkedők objektív alapon, a hatályos normáknak megfelelően intézkedtek.

Az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdése rögzíti a részrehajlásmentes intézkedés kötelezettségét: a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni. A részrehajlás nélkülség azt jelenti, hogy a rendőri intézkedés során a rendőr az érintett személyére tekintet nélkül bárkivel szemben köteles eljárni. A rendőri intézkedés során nemre, fajra, vallásra, politikai nézetre tekintettel különbséget tenni nem szabad, illetve ez a minőség a rendőri intézkedés megtételének vagy elmulasztásának alapja nem lehet.

A Testület ezen a ponton hivatkozik a Rendőri Hivatás Etikai Kódexében szereplő 5. pontra, amely szerint a „rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit előítéletektől és indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz kínzást, könyörtelen, embertelen vagy megalázó bánásmódot és ezt mástól sem tűri el. Empátiával fordul embertársai felé, védelmet és segítséget nyújt a rászorulóknak.”

A Testület gyakorlata szerint a részrehajló rendőri intézkedés két értelmet takar; az egyik szerint részrehajlónak minősül a rendőri intézkedés, amikor a panaszost a rendőri intézkedés során azért éri hátrány, mert a panaszossal szembenálló felet előtérbe helyezi a rendőr azért, mert valamilyen kapcsolat (rokoni, baráti, ismeretségi) áll fent közöttük. A másik szerint pedig ezen eset hiánya esetén, amikor a rendőrök nem tesznek eleget azon kötelezettségüknek, hogy a kérésüket követően a helyszínen történeteket objektíven felderítsék.

A Testület az egyéb körülmények gondos mérlegelése kapcsán nem talált olyan tény, körülményt, adatot, amely arra utalhatott volna, hogy a rendőri intézkedés részrehajló lett volna, azaz nevezetesen, hogy a panaszost háttérbe szorították volna és ezáltal bármely hátrány érte volna őt. **Ezen körülményre tekintettel a Testület véleménye szerint a panaszossal szemben végrehajtott rendőri intézkedés nem volt részrehajló, ezért az nem ütközött az Alaptörvényben rögzített diszkrimináció tilalmába.**

5) A Testület ezt követően a rendőrök szolgálati fellépésére vonatkozó kifogásokat vizsgálta meg.

a) A panaszos beadványában előadta, hogy az egész intézkedés során azt sérelmezte, hogy őt a rendőrség többszöri kérése ellenére nem tájékoztatta arról, hogy mi az intézkedés, az előállítás célja. A rendőrök nem mondtak neki semmit. Arról, hogy az igazoltatásának a célja fokozott ellenőrzés a rendőrségi panaszeljáráásban, a rendőri jelentésekből értesült, amikor iratbetekintést kérelmezett. Egyebet a helyszínen neki nem mondtak, sőt félre is tájékoztatták, mert ő konkrétan rákérdezett arra, hogy bármely szabálysértés vagy bűncselekmény elkövetésével gyanúsítják-e, amelyre a rendőr csak annyit mondott, hogy egyelőre semmivel, csak a személyi igazolvány. Amikor pedig előállították, akkor az előállítása előtt nem közölték vele, hogy azt milyen céllal teszik, pedig a panaszos erre rákérdezett többször is, ezt

csak a rendőrkapitányságon közölték vele, miután letétezték a tárgyait és megállapították a személyazonosságát.

A rendőrség tényelődásában cáfolta a panaszos által közöltek. Az intézkedő rendőr a szolgálati fellépésre vonatkozó normákat betartotta, tájékoztatta a panaszost az igazoltatásának jogalapjáról, így nevezetesen: országosan fokozott ellenőrzés van elrendelve, így jogalappal igazoltathatja a panaszost és, hogy vele szemben bűncselekmény gyanúja merült fel. A panaszos előállításának kezdetén is közölték vele, hogy bűncselekményi gyanú miatt, további intézkedések végrehajtása érdekében kezdeményeznek vele szemben intézkedést.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdése tartalmazza, hogy a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles (...) az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az előállítás vonatkozásában az Rtv. 33. § (4) bekezdés határoz meg többletkövetelményeket, így nevezetesen: „Az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.”

A rendőrség és a panaszos tényelődása között feszülő ellentmondást a panaszos által készített hangfelvétel feloldja. Az intézkedés céljának a közlése kapcsán a Testület a panaszos állítását tartja valószínűbbnek, hiszen a panaszos többször is kérdezte a rendőröket, hogy mi az intézkedés célja, amelyre a rendőrök egyszer sem feleltek – úgy viselkedtek, mintha meg sem hallották volna a panaszos kérdését. A rendőrök folyamatosan hallgattak, vagy megjegyzést tettek a panaszos vonatkozásában, így a panaszossal valószínűleg nem közölhették az intézkedés célját, indokát. Ezt követően a Testület arra a kérdésre kereste a választ, hogy vajon a rendőrség azért tett így, mert az veszélyeztette-e az intézkedés eredményességét. A Testület a kialakított történeti tényállási elemek tekintetében ilyen körülményt nem tudott kimutatni, így erre figyelemmel arra az álláspontra helyezkedett, hogy a rendőrség mulasztást követett el akkor, amikor a panaszossal pontosan nem közölték az intézkedés célját, indokát, jogalapját. A rendőrség ennek a rendőrkapitányság épületében sem tett eleget, hiszen ott csak annyit közöltek a panaszossal, hogy garázdaság miatt állították elő. A panaszos azonban a rendőri fellépés, az igazoltatás jogalapjára is kíváncsi volt. Sőt, a rendőrök – a hangfelvétel szerint – valóban azt mondták a panaszosnak az intézkedés helyszínén, hogy nem merült fel vele szemben szabálysértés és/vagy bűncselekmény elkövetésének a gyanúja, ám ennek ellenére, mégis bűncselekményi gyanú miatt állították elő, amelyről később a panaszost mind szóban, mind pedig írásban tájékoztatták.

A fentiekben kifejtettek alapján a Testület a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának a súlyos sérelmét állapította meg, figyelemmel arra, hogy a rendőrség az intézkedés kezdetén a panaszost (még külön kérdései ellenére sem) tájékoztatta az intézkedés céljáról, jogalapjáról, sőt mielőtt az előállítását fogamatba vették volna, akkor téves információkat közölt a panaszossal.

b) A panaszos külön sérelmezte a rendőrök fellépését, a hangnemét; azonban a sérelem pontos okát nem fejtette ki a beadványában.

A Testület a panaszos által, a rendelkezésére bocsátott hangfelvételekből indult ki ezen panaszelem kapcsán, hiszen a rendőrség a panaszos által állítottakat kategorikusan tagadta,

hiszen álláspontja szerint olyan kifejezések, amelyeket a panaszos a beadványában idézett a helyszínen nem hangzottak el.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel összhangban ugyanis az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A Testület az általa kialakított történeti tényállás részeként kezelte azt, hogy a rendőrök passzívan jártak el a panaszossal szemben. A hangfelvétel tanúsága szerint, a hallhatóan ittas, illuminált állapotban lévő panaszossal szemben határozottan beszéltek, de nem kiabáltak, nem voltak vele szemben türelmetlenek. A rendőrök nem tettek degradáló kifejezést a panaszosra, kulturált fellépés jellemezte őket, de érezhető volt a közlésekből, hogy nem kívánnak a panaszossal együttműködni, elzárkóznak bármilyen felvilágosítás megadásától, hiszen a panaszost érezhetően úgy könyvelték el, mint akitől érdemi információ nem nyerhető. A rendőrök többször használják a panaszossal szemben a „Legyen kedves!” szófordulatot.

Ezen körülményekre tekintettel a Testület véleménye szerint **nem sérült a panaszos emberi méltóságához fűződő alapvető joga, hiszen a rendőrök határozottan, kulturáltan és türelmesen léptek fel a panaszossal szemben, nem tettek rá sértő kifejezést, nem**

nevelték ki, nem káromkodtak, nem alázták meg; így tekintetben a Testület nem találta alaposnak a panaszos jelen kifogását.

V.

A Testület érdemi vizsgálatában megállapította, hogy a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettség keletkezett a panaszossal szemben, amelynek a rendőrök az intézkedés kezdeményezésével eleget tettek, így nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga annak kapcsán, hogy rendőri intézkedés alanyává vált. Az intézkedés végrehajtása vonatkozásában azonban a Testület mulasztásokat tapasztalt, amelyek miatt a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának a sérelmét állapította meg. A panaszos előállítása vonatkozásában a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszost helyesen az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) és b) pontjai alapján állíthatták elő a rendőrök, amely jogalapok nem sértették a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető jogát. Az előállítás azonban nem állta ki az arányosság próbáját, így az súlyosan sértette a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető jogát. Az előállítás időtartama megfelelt az Rtv. 15. §-ában meghatározott követelményeknek, így ennek kapcsán nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való alapvető joga. Az előállítás Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontjára való téves hivatkozás a Testület véleménye szerint sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát. A panaszos bilincseléséhez a rendőrség nem rendelkezett kellő jogszabályi felhatalmazással, hiszen annak végrehajtása kapcsán nem tartották be az arányosság és a fokozatosság követelményeit, így annak alkalmazása súlyosan sértette a panaszos emberi méltósághoz fűződő alapvető jogát. A bilincs alkalmazására vonatkozó figyelmeztetés teljesítését a rendőrség elmulasztotta, így az súlyosan sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát. A Testület a rendelkezésére álló információk birtokában nem találta a rendőri intézkedést részrehajlónak, így az nem ütközött a diszkrimináció tilalmába. A rendőri fellépés kapcsán a Testület megállapította a rendőrség tájékoztatási kötelezettségének az elmulasztását, amely ezért sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát. Végezetül a Testület nem találta alapjogot sértőnek a rendőrök szolgálati fellépését, magatartását, így arra az álláspontra helyezkedett, hogy az nem sértette a panaszos emberi méltósághoz való alapvető jogát.

VI.

A Testület álláspontja szerint a jogsérelem mértéke eléri azt a szintet, amely indokoltá teszi, hogy a Testület állásfoglalását megküldje az országos rendőrfőkapitánynak, ezért döntését a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki.

Budapest, 2017. március 30.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET